

I yu'xarij i ti anaquéej jaatyátaahuaca' i San Pablo i ti huo'ta'ítyi'ri' a'íjma i maj Corinto jo'cháatima'caa

Pablo pu hua'tyojtye'

1 ¹Nyáaj Pablo, i ti Dios na'antyíhuoj juxié'vi'ra' jime' nyej nyij tyu'tyáhuire'en i Ciríistu' jitze ma'can ti ajta Jesús pué'een, nyaja'muatyojtye' a'íjci jamuán i ta'ihuáara' Sóstenes. ²Mua'aj mu siaj a'áa jóosi'rii i Dios jimi a'ájna a Corinto, i siaj Ciríistu' jitze ma'can tyámua' tyí'tyesejre' a'ájna jime' ti a'íin jamuaatajé siaj sij jimí séeria'aj xá'ra'nyij, majta néijmi'i i maj majta a'yan tyí'xaj ti Jesús hua' vástara' pué'een, majta i maj jitzán ajtyáma'can. ³Che' i Dios i ti tataataj, ajta i tavástara' a'ájna i Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een, miche' a'íin tyámua' tyajamuaatá'an, majta tyámua' jamuáa'uurej.

I ti jin i Pablo tyé'tyojtzi're' i Dios

⁴A'náj tina'aj nu tyé'tyojtzi're' i Dios ja'mua jime', a'íjci jime' i ti Dios tyámua' tyajamuaatá' a'íjci jitze ma'can i Ciríistu' ti ajta Jesús pué'een. ⁵Ji'nye a'íj xu jitze ma'can i Dios seríj néijmi'i tya'ancuriáa' i ti tyajamuatyáhuí'rii, i siaj jin tyihuo'té'exaatye'en i tyeítyee, ajta i siaj jin yo'itéej xá'ra'nyij je'ej ti tyi'tíj een, ⁶ajta a'ájna i nyúucaria'ra' i Ciríistu' tyámua' xu tya'ancuriáa' ja'mua tzajta'. ⁷A'íj pu jin quee tyi'tíj jamo'tyá'ítziityej i ti jin Dios tyámua' tyajamuaatá' meentyij siooj jacho've' a'ájna xicáara' ti jitzán huataséjre'ej i tavástara', a'ájna i Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een. ⁸Dios pu ca'nyíjra'aj jamuaatá'sij siaj sij tyo'táviicue' 'asta na'aj quee néijmi'i tye'entyipuá'rej, ti'ij quee a'tíj tyi'tíj jin ja'mua jitze tyí'pua'ritye'ej a'ájna xicáara' jitze ti'ij uvé'nyej a'ájna i tavástara', i Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een. ⁹Dios pu a'yan tya'róo'astej je'ej ti tyi'tíj jin tya'tóoraj, a'íi pu jamuaatajé siaj sij júurij jamuán i yójra' a'ájna i tavástara' i Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een.

Pablo pu ca'nyíjra'aj huo'ta' mej mij quee ajtací'ca'an

¹⁰Nye'ihuáamua', nyúucaritze' a'íjci i tavástará' i Jesús ti ajta Círíistu' pué'een, a'yaa nu jéehua tyaja'muahuvaij siaj juxa'aj siana'aj tyá'mua'reeriaj, siaj sij quee ajtací'ca'an. Tyámua' xu tyí'tyechaj juxa'aj xu'uj tyi'mua'astíj, siajta juxa'aj siana'aj tyo'xá'pui'intare'en. ¹¹A'yaa nu tyajá'mua'ixaatye' nye'ihuáamua', ji'nye a'yaa nu tyáamua'reeri', a'íimaj mu a'yan tyinaaté'exaaj i maj Cloé jamuán aja'chej, siaj jujíimua'aj jujaaxiejvi'. ¹²A'yaa nu tyajá'mua'ixaatye' siaj séecan a'yan tyí'xaj yee: “Nyáaj nu Pablo jitze ajtyáma'can.” Majta séecan a'yan tíjin: “Nyajta nyáaj, Apolo nu jitze ajtyáma'can.” Majta séecan a'yan tíjin: “Nyáaj nu Pedro jitze ajtyáma'can”; majta a'yan tíjin: “Nyáaj nu Círíistu' jitze ajtyáma'can.” ¹³¿Nyiquij huatámu'riaca' i Círíistu'? ¿Nyiquij Pablo óotateehuaca' ja'mua jime'? ¿Nyiquij mua'aj xáai'huaca' nyúucaritze' i Pablo? ¹⁴Tyámua' nu tya'tá'caa i Dios nyaj quee a'tíj huá'íiri', sulu a'íjma nu'uj i Crispo nyajta a'íjci i Gayo. ¹⁵A'íj pu jin quee a'tíj huatáci'pej ti a'yan tyúuxajtaj yee nyenyúucaritze' pu huá'íhuaca'. ¹⁶A'íjma nu nyajta huá'íiri' i tye'fysteristyamua'me'en a'íjci i Estéfanos, canu máaj jamua'reej nyaj séecan nyajtáhua'aj huá'íiri', ¹⁷ji'nye capu i Círíistu' nyojo'ta'ítyaca' nyej nyij huó'íiraj, sulu nyej nyij huó'ixaatye'en i nyúucaria'ra' i Dios, ajta quee a'íjna jin nyojo'ta'ítyaca' nyaj huá'pui'íj tyu'yí'tin nyej nyij tyi'tíj naa huá'uurej, mej mij quee já'xaahuataj i Círíistu' ti huamu'í' i cúruuj jitze.

Círíistu' pu a'íin pué'een i ti jin i Dios néijmi'í tyámua' tyí'uurej

¹⁸I nyúucarij tyaj huá'ixaatye' ti Círíistu' huamu'í' hua' jitze ma'can i cúruuj jitze, a'yaa pu hua'namuajraste' cuxáa quee tyi'tíj je'ej tyi'tyáhu'írii a'íimaj i maj jo'vátzij, ma' ajta a'íi pu a'íin pué'een i nyúucarij i ti jin i Dios ti'rátoosij. ¹⁹A'yájna ti'íj tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tíjin:

Nyáaj nu huojo'rieeraj i maj jéehua tyo'mua'reej nyajta ja'pua'ritye'en i maj jin jéehua tyu'yí'tin.

²⁰¿Jo'nyij je'ej jé'een a'íjna i ti jéehua tyo'mua'reej, i ti tyihuá'mua'tyej, na'ríij i ti jaayí'tin ti tyu'taxáj je'ej ti tyi'tíj rinyij íiyan i cháanacaj japua? Dios pu arí jaataséjrataca' tiquee tyi'tíj huíire' i maj jin jéehua tyo'mua'reej a'íimaj i maj a'yan huacháatimee i cháanacaj japua. ²¹A'íimaj i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua camu a'yan huaríj mej mij jáamua'tyij i Dios, ajta je'ej ti a'íin tyihuo'taséjra, a'yaa pu'íj i Dios tyaaxá'pui'intarej ti'íj juxié'vi'ra' jin hui'rátoonyij i maj ja'antzaahuatye'sij i nyúucaria'ra', i nyúucarij tiquee je'ej huatóomua'aj a'íjma jimi.

²²I maj Israel jitze ajtyáma'can, a'yaa mu tyá'xie've'ej maj tyi'tíj huaséj i maj jin tyámua' tyo'taséj, majta i grecia maj já'ma'can, a'yaa

mu tyá'huoo maj jéehua tyojo'itéej muá'ra'nyij, ²³ tyajta ityáj, a'íj tu huá'ixaatye' i Círíistu' i maj jó'tatee i cúruuj jitze. A'íi pu'íj je'ej pua'aj hua'namuajraste' a'íjma i maj Israel jitze ajtyáma'can, ajta a'íjma jimi i maj séej chuéj japua já'ma'can, a'yaa pu huá'sejratye' tiquee tyi'tíj huiire', ²⁴ majta a'íimaj i Dios ti huo'tajé, tipua'aj Israel maj jitze ajtyáma'can, na'ríij séej chuéj japua maj já'ma'can, a'íjna i Círíistu' a'íi pu a'íin pu'éen i ti jin i Dios jéehua tyu'yí'tin. ²⁵ A'íjna i ti a'yan huá'sejratye' tiquee je'ej huatóomua'aj i Dios jimi, jéetze' pu jaayí'tin quee i hua'mua'tziira'aj i maj jin jéehua tyu'yí'tin i tyeétyee, ajta i ti a'yan séejre' i Dios jimi ti'íj i tiquee uhuájca'nyej, jéetze' pu uhuájca'nyej quee a'chu maj uhuácaca'nye' néijmi'i i tyeétyee.

²⁶ Nye'ihuáamua', xu'huóomua'tzij ti i Dios jamuaatajé, tyij siajta quee mui'ij mu siaj jéehua tyo'mua'reej íiyan ti tyi'ma'can i cháanacaj japua, caxu siajta mui'ij mu siaj tyi'tíj jin tyityatatyíj nusu i maj a'íjma jitze eeráma'can i maj jéehua juxie've'. ²⁷ Ajta a'yájna, Dios pu a'íjma antyíhuo i maj a'yan tyihuá'xaj yee maj quee tyojó'itej, ta'íj huo'tatyévi'ra'astaj a'íjma i maj a'yan tyúusejrataj tíjin jéehua mu tyojó'itej, Dios pu ajta a'íjma antyíhuo i maj quee tyi'tíj jin antyúumua'reej tí'ij ajta huo'tatyévi'ra'astaj a'íjma i maj va'cán jin tyityatatyíj. ²⁸ Dios pu hua'antyíhuoj a'íjma i tyeétyee i maj quee hua'xie've', majta i maj quee jéehua juxie've' i cháanacaj japua, a'yájna mati'íj i maj quee tyi'tíj je'ej tyi'mua'reej, tí'ij hua'antypuá'ritye'en a'íjma i maj tyityatatyíj. ²⁹ A'yaa pu quee a'tíj tyóotzaahuatye' i Dios jimi. ³⁰ Ajta i Dios pu arí mua'ajmaj jamua'ajtyáhuui i Círíistu' jimi, a'yaa pu ajta jáaruuj tí'ij i Círíistu' a'íin pu'éeenye' i tyaj jin ma'umuámua're', ti ajta tajapuá huatányuunyij, i tyaj jin huátajajcuare'en, ajta tyej tyij taxáahuaj mahuatyu'uucáj. ³¹ A'íj pu jin, a'yájna tí'ij tyé'yu'si' tíjin: “Tipua'aj a'tíj jaxie'va'aj ti óotzaahuatye'ej, che' a'yan huárinyij a'íjna jime' je'ej ti i tavástará' tyámua' tyaatá'.”

I nyúucarij ti a'íjna á'xaj i Círíistu' i maj jó'tatee

2 ¹ Nye'ihuáamua', nyati'íj ujó'mej nyej nyij jamuaaté'exaatye'en i nyúucaria'ra' i Dios, canu a'íjna jin tyajamuáa'ixaa i nyúucarij ti naa huánamuajrii, nusu yaa tí'ij i ti jéehua tyu'yí'tin. ² Ajta nyati'íj ja'mua jamuán ajo'tyávaaca'aj, canu máaj tyi'tíj mua'reerimu'ca'aj sulu a'íj nu'uj i Jesús ti ajta Círíistu' pu'éen, i maj jó'tatee i cúruuj jitze. ³ A'áa nu jo'tyéechaxij ja'mua jimi nyetyenyaxáahuataj nyajta tyenyevivéesime'ej, jí'nye nyetyi'tziinya'ca'aj. ⁴ Ajta nyati'íj jamuaatajé nyajta jamuáa'ixaa i nyúucarij, canu a'íj jin tyajamuáa'ixaa i nyúucarij ti naa tyojó'iteeri'íj, nyej nyij jamua'antymue'tin. Sulu a'yaa nu tyajamua'antymue'tij nyaja'muaséeratya'aj nyaj a'íjna jitze arányaca'nyej i júuricama'ra' i Dios nyajta a'íjci jitze i ti jin néijmi'i

putyí'uurej, ⁵ta'aj ij i siaj jin tyá'tzaahuatye' a'íj jitze aróoca'nyej i ti jin i Dios néijmi'i putyí'uurej, ti'íj quee a'íjna jitze aróoca'nyaj i tyétyacaa maj jin tyí'mua'reej.

**Dios pu jaataséjrataca' a'íjci i ti aviitzi'huaca'aj
a'íjci jitze ma'can i ju júuricamej**

⁶Majta a'íimaj i maj meríj néijmi'i jó'itej i maj jitzán tyá'tzaahuatye', a'íi mu xaa a'íjna jin tyajamuáa'ixaa i nyúucarij jime' ti naa tyojó'iteeri'ij. Ajta a'íjna i nyúucarij capu a'yan ma'can i cháanacaj japua, capu ajta hua' jitze ma'can a'íijma i maj tyí'ijta i maj majta meríj yo'riésij i maj jin putyí'uurej. ⁷A'íi pu a'íin pué'een i ti néijmi'i tyí'mua'reej, ti ajta aviitzi'huaca'aj i Dios jimi jájcuaj imuáj ti a'yan tyaaxá'pui'intarej ti'íj táaci'tyij ityájma a'íjna i ti huápu'i'ij naa huasé'rin. ⁸A'íi pu a'íin pué'een i maj quee yó'itej i maj tyí'ijta íiyan i cháanacaj japua, ji'nye tipua'aj meyo'iteej, camu yo'tatáanyijche' i tavástara', i ti ajta huápu'i'ij naa huasé'rin. ⁹Ajta a'yájna ti'íj tyé'yu'si' tijn:

Dios pu arí tyámua' tyú'ruuj a'íijma jimi i maj jaxie've',
tyi'tíj tiquee xu a'náj a'tíj me'ye'sej ti ajta quee a'tíj a'náj
me'ya'namuaj,

je'ej tiquee ajta a'tíj tyé'miteeraste'.

¹⁰A'íi pu a'íin tyi'pué'een i ti Dios tyitaataséjratyej a'íjci jitze ma'can i júuricama'ra', ji'nye i júuricama'ra' i Dios néijmi'i pu tyí'sej, ajta néijmi'i mua'reej i ti huápu'i'ij aviitzi' i Dios jimi.

¹¹¿A'tanyíj pújoorej ti jamua'reej je'ej ti tyí'mua'tzej síij i ajta síij i tyáati'? A'íi pu'uj jamua'reej i júuricama'ra' i tyáataj. A'yaa pu cha'taj na'aj een i Dios jimi, a'íi pu'uj jamua'ree i júuricama'ra' i Dios je'ej ti tyi'tíj jimi tyí'sejre'. ¹²Tyajta ityáj catu a'íj ancuriáa' i júuricamej ti a'yan séejre' i cháanacaj japua, sulu i a'íj tu i júuricama'ra' i Dios, tyej tyij yo'itéej tá'ra'nyij je'ej ti Dios juxié'vi'ra' jin tyámua' tyitaatá'. ¹³A'yaa tu tyí'xaj a'íjci jime' i nyúucarij ti taamuá'tyej i júuricama'ra' i Dios, catu a'íjna huá'ixaatye' i tyaj tajíimua'aj tyo'mua'reej. A'yaa tu tyihuá'ixaatye' tyi'tíj ti a'íj jitze eeráma'can i júuricama'ra' i Dios a'íijma i ti hua' jitzán séejre' i júuricama'ra' i Dios.

¹⁴Ajta a'íjna i tiquee jitzán séejre' júuricama'ra' i Dios, capu ja'ancuriáa'sij tyi'tíj ti a'áa já'ma'can i júuricama'ra' jimi i Dios, ji'nye capu tyi'tíj hui're' a'íjna jimi i a'tíj. Capu i'ríj ti yo'itéej já'ra'nyij, ji'nye a'yaa pu tyúuxie've' ti i júuricama'ra' i Dios jitze aróoca'nyej, ti'íj jo'támiteeraste' je'ej ti huatóomua'aj. ¹⁵Ajta i ti jitzán séejre' i júuricama'ra' i Dios, néijmi'i pu tyí'sej ajta néijmi'i tyojó'itej, ajta quee a'tíj huatáci'pej ti a'íj ooxíjtye'en. ¹⁶Ji'nye a'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijn: “¿A'tanyíj jú'mua'ree je'ej ti tyí'mua'tzej i tavástara'?” ¿A'tanyíj jaayí'tin ti tyáamuá'tyej? Ajta a'yájna, ityáj tu jájcha'íj i mua'tzíiria'ra' i Ciriistu'.

Tyaj néemi'ij tyí'muarie' i Dios jimi

3 ¹Nye'ihuáamua', capu huatái'riitariaca' nyaj a'yan tyajamuaaté'exaatye'en tí'ij a'fijma i ti arí hua' jitze séejre' i júuricama'ra' i Dios, sulu a'yaa nu'uj tí'ij a'fijma i maj moochán jitzán ajtyáhuixij i Círíistu'. ²Tyi'tíj nu jamuaamua'tyej tiquee tyési', a'yájna mati'ij i unyáaque'ej léechij mana'aj tyéi'tye', ji'nye capu eexúj yó'japui'ra' i cue'ráj, caxu siajta seexúj mua'aj yó'japui'ra' i cue'ráj, ³ji'nye caxu juca'nyej. Ajta tí'ij ooj ja'mua tzajta' séjre'ej i siaj óochueere', siajta jujaaxiejv'raj, a'yaa pu huatóomua'aj siaj quee xu juca'nyej, ji'nye a'yaa xu ricij mati'ij a'fijmaj i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua. ⁴Tipua'aj s'íj a'yan tyí'xajtaj yee: “Nyáaj nu Pablo jitze ajtyáma'can”, ajta i s'íj a'yan t'ijin: “Nyajta nyáaj, Apolo nu jitze ajtyáma'can”, a'yaa xu ricij mati'ij a'fijmaj i tyétyacaa i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua.

⁵Che' a'yáana'aj, ¿ji'nye a'tanyíj pué'een a'ijna i Apolo? ¿A'tanyíj pué'een i Pablo? Ityáj tu jahuiire' i tavástará', a'yaa xu een jime' tyá'antzaahuaj i tavástará' jimi. A'yaa tu ricij je'ej ti a'fín tyitaata'íj séej ajta séej. ⁶Nyáaj nu tyu'huástej, ajta i Apolo pu tyú'ipuaj, ajta i Dios pu jaahuósi'ri' tí'ij huáciirej i ti huahuásti'huaca'. ⁷A'íj pu jin a'ijna i ti tyu'huástej, ajta i ti tyú'ipuaj, camu tyi'tíj jin juxie've', sulu a'fí pu i Dios i ti jaahuási'ri' tí'ij huáciirej, a'fí pu a'fín pué'een i ti juxie've'. ⁸I maj tyí'huaste' majta i maj tyí'ipuaj, juxa'aj mu'uj een, ajta i Dios pu a'yan tyihuo'tá'sij je'ej ti s'íj ajta s'íj tyu'muáriej. ⁹Néijmi'i tu tyí'muarie' i Dios jimi, siajta mua'aj a'yaa xu tyí'huíire' tí'ij jo'tíj tyajá'huasti' siajta tí'ij chi'ij maj ja'ajtaahuaj Dios ti ja'a'rij. ¹⁰Nyajta nyáaj, nyáaj nu a'yan tyí'muarie' tí'ij a'tíj ti chi'ij ájtaahuaj, i ti Dios a'yan tyinaata'íj nyej nyij ja'tátaahuaxi'in a'ijna i ti japuan ájtaavijhuaj i jáxu'uj, ajta s'íj pu japuan tyá'ajtaahuaj. Ajta a'yan tyúuxie've' ti s'íj ajta s'íj tyámua' tyu'muárie'en, ¹¹ji'nye capu a'tíj pújoorej ti ajtáhua'aj séej atátaahuaj tí'ij i ti arí atátaavijhuaj i ti a'fín pué'een i Jesús ti ajta Círíistu' pué'een. ¹²A'íjna jitze i ta'tátaavijhua pu i'ríj ti a'tíj tyi'tíj japuan ájtaahuaj, tipua'aj ooroj jime', nusu pláataj jime', na'ríj tyetyéj jime' ti huápu'i'ij tyá'najchij, na'ríj ciyéj jime', nusu ixáj jime' ca' huáacixa'aj jime', ¹³a'yaa pu tyi'séere'ej ja'mej je'ej ti s'íj ajta s'íj tyu'muáriej a'ájna xicáara' jitze, tí'ij néijmi'i tye'entyipua'íj, ji'nye a'ájna xicáara' jitze tiéj pu uvé'nyesij, a'fí pu jaatyámua'sij tipua'aj xá'pu'i' metyu'muáriej s'íj ajta s'íj. ¹⁴Ti pua'aj je'ej ti s'íj tyu'muáriej tyo'táviicue' i tiéj tzajta', a'yaa pu tyá'ci'tyij i a'tíj je'ej ti tya'ránajchi. ¹⁵Na'ríj tipua'aj huatyátanyij i ti ja'ajtaahuaca', yo'riésij i ti tyu'muáriej, ajta i a'tíj a'yaa pu énye'ej ja'mej tí'ij i a'tíj ti xié'chui' jáahuíi i tiéj tzajta'.

¹⁶ ¿Nyij sequée jamua'reej sij mua'aj a'ñin pué'een i chi'ra'an i Dios, ti ajta ja'mua tzajta' séejre' i júuricama'ra' i Dios? ¹⁷ Tipua'aj a'tíj jaatyú'uunaj i chi'ra'an i Dios, Dios pu ja'antypuá'ritye'sij a'íjci i a'tíj, ji'nye i chi'ra'an i Dios naa pu arí een, ajta a'íjna i chi'ra'an mua'aj xu a'ñin pué'een.

¹⁸ Che' quee a'tíj jucuanamuaj, tipua'aj síij ti ja'mua jitze ajtyáma'can a'yan tyóotzaahuatye'ej ti jéehua tyojó'itej íyan ti tyí'ma'can cháanacaj japua, che' a'yan huárinyij tí'ij i tiquee tyi'tíj mua'reej, ta'aj ij ji'rél'can jime' a'ñin pué'eenye'ej tá'ra'nyij i ti jéehua tyojó'itej. ¹⁹ Ji'nye i maj jin tyu'yí'tin íyan i cháanacaj japua capu tyi'tíj huíire' i Dios jimi. A'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijin: “Dios pu hua'vivi'ran a'íjma i maj jéehua tyu'yí'tin a'íjna jime' i maj tyí'hue'tacaa.” ²⁰ A'yaa pu ajta tyé'yu'si' tijin: “Tavástara' pu jamua'reej tiquee tyi'tíj huíire' je'ej maj tyí'mua'tzej i maj jéehua huápu'íj tyojó'itej.” ²¹ A'íj pu jin, che' quee a'tíj óotzaahuatye'ej a'íjci jime' i ti séej jimi i tyáataj ajtyáma'can, ji'nye néijmi'i pu ja'mua jimi tyí'ma'can. ²² Pablo, Apolo, Pedro, i cháanacaj, i júuricamej, je'ej ti tyi'tíj ricij íjij, je'ej ti ooj atyojo'rénysesij, néijmi'i pu ja'mua jimi tyí'ma'can, ²³ sijta mua'aj, a'íj xu jitze ajtyáma'can i Ciríistu', ajta i Ciríistu' a'íj pu jitze ajtyáma'can i Dios.

I maj jin tyí'muarie' a'íimaj i Dios ti hua'antyíhuoj

4 ¹ A'yaa pu tyúuxie've' sij a'yan tojo'mua'raj ityájma tí'ij i a'tyán maj jahuíire' i Ciríistu', tyaj a'íj jin antyítamua'reej tyej tyij jamuáamua'tyej i ti aviitzl' i Dios jimi. ² Ajta a'yájna, a'íjna i maj tyi'tíj jaa'íjcaj, a'yaa pu tyúuxie've' ti tyámua' tyu'tóosejrataj mej mij jitzán tyí'ca'nyej. ³ Ajta nyéetzij jimi, capu nyejitzé juxie've' tipua'aj mua'aj siano'xíjtye'en, na'ríij a'íimaj mano'xíjtye'en i maj tyityatatyj. Canu nyajta nyasíij á'nyaxijtye'en. ⁴ A'yaa pu'uj, tipua'aj nyequee je'ej pua'aj tyí'mua'axcaj nyaj jime', capu a'yan huatóomua'aj yee nu'ríj xá'pu' een i Dios jimi. Tavástara' pu a'ñin pué'een i ti ná'xíjtye'en. ⁵ A'íj pu jin, caxu tyi'tíj á'xíjtya'aj tí'ij quee xu atyojo're'nyáava'caj, setyu'chó've' 'asta na'aj quee uvé'nyej a'íjna i tavástara', tí'ij a'ñin jaataséjrataj i ti ju'avaataca'aj i tíca'riste', a'íi pu ajta jaataséjrataj je'ej maj tyí'mua'tzej i tyeítyee. Aj pu'ij i Dios tyámua' tyihuo'tá'sij je'ej ti tyá'ci'puaj séej ajta séej.

⁶ Nye'ihuáamua', a'yaa nu tyajámua'ixaatye' sij sij tyámua' huárinyij, nyajta ja'mua'séeratye'ej je'ej ti ricij a'íjna i Apolo nyajta nyáaj. A'yaa nu tyajámua'ixaatye' sij sij a'yan huárinyij je'ej tyaj ityáj ricij, sij sij quee a'yan rijcaj je'ej tiquee tyé'yu'si', ajta tí'ij quee a'tíj óotzaahuatye'ej, nusu sij séej tyámua' tyí'xajtaj sijta séej á'xaahuataj. ⁷ ¿A'tanyíj tyámua' tyí'muaxaj i séecan tzajta' i tyeítyee? ¿Tyi'tanyí péjcha'íj tiquee i Dios muaatá'? Ajta tipua'aj i Dios néijmi'i

tyimuaatá', ¿jil'nye een jime' a'yan petyá'tzaahuatye' cuxáa asfij pupáa'uureej?

⁸Xu'rij mua'aj huoochíjtyaanyi'taca', siajta serij néijmi'i tyí'ijcha'ij tyi'tíj siaj je'ej tyí'xie've', ajta a'yan ja'mua'asej siaj mua'aj serij tyí'ijta, siajta quee che' ityájma ta'tamuá're'rii. A'tzúj cuj a'yan tyi'ja'yájnatan, tyej tyij ityáj ja'mua jamuán tyu'ta'íjtaj. ⁹A'fj pu jin a'yan tyiná'miteeraste', ti ityájma i tyaj huata'ítyi'ri'huaca', Dios pu a'áa tojo'tyáhuui jo'tij quee jóoxie've', cuxáa merij pu taatamua'aj yee tyiche' huácui'iihuaj. Tu'rij a'tzisi' huá'sejratye' néijmi'caa i maj tajapuá já'sejre', tyajta hua' jimi i maj a'yan huacháatimee i cháanacaj japua. ¹⁰Tyajta ityáj, a'fjna jime' i tyaj a'yan tyá'huuire' i Ciríistu', a'yaa mu tyí'taxaj tyaj nu'uj tatimue', siajta mua'aj, i Ciríistu' jitze ma'can tyámua' xu metyityoomuámua're'. Capu taca'nyisti' ityájma, siajta mua'aj néijmi'i xu jin tyé'viicue'. Majta ityájma matá'xaahuaj, majta mua'ajmaj mu jamuá'tyese'. ¹¹Ti'ij na'aj yatij je're'nyej ajta ijíj, a'yaa tu'uj tyana'aj tya'ajpuéjtzij a'fjci jime' tyaj tajcuj, tyajta i'cuj, ajta cáanarij tyitá'itziitye', je'ej mu pua'aj tá'mua'raj i tye'ityee, tyajta quee ma'ja'chej, ¹²tyajta cua'naj tyati'ijtá tyí'muarie'ej. I maj je'ej pua'aj tyí'taxaj tyámua' tu ityáj tyihuo'tájeevij, je'ej mu pua'aj ta'uurej, tyajta ityáj néijmi'i tu tyé'viicue'. ¹³Ajta mati'ijta i tye'ityee je'ej pua'aj tyí'taxajtaj, tyámua' tu'uj ityáj tyihuo'tájeevij. A'yaa mu tojo'mua'raj ti'ij tyi'tíj tiquee che' tyí'huuire' íyan i cháanacaj japua. A'yaa mu'uj mana'aj mij ijíj tyityaajú'.

¹⁴Canu a'fj jin tyajá'muayu'se' nyej nyij jamuaatatyévi'ra'astaj, sulu nyej nyij tyámua' tyajamuatá'tiíj, a'yájna nyati'ij i nyiyóojmua', jil'nye jéehua nu já'muaxie've'. ¹⁵Tyij mequee mamue'tíj tyajamuámua'aj i Ciríistu' jitze ma'can, maj siajta quee muí'caa tyitáatastyamua'. Nyáaj nu a'fin pué'een i siaj jajtáataj i Ciríistu' jitze ma'can, jil'nye nyáaj nu jamuáa'ixaa i nyúucarij ti jin Dios jamui'rátoonyij, siaj sij jitzán ajtyáhuuixij i Ciríistu'. ¹⁶A'fj nu jin a'yan jéehua tyaja'muahuavij siaj a'yan tyityaajú'caj nyati'ij nyáaj.

¹⁷A'fj nu jin ja'mua jimi jaata'ityaca' a'fjci i Timoteo, i nyaj huápu'ij jaxie've', nyajta yo'puáara'an pué'een i tavástará' jitze ma'can. A'fi pu jamo'támua'reeritzi'tye'ej je'ej nyaj tyi'tyínyecha'ij i Ciríistu' jimi ti ajta Jesús pué'een, ajta je'ej nyaj tyihuá'mua'tyej néijmi'que' jo'maj jóosi'rii. ¹⁸Séecan xu mua'aj serij óotzaahuatye', a'yan setyi'mua'astij yee canu che' a'náj amojo'tyésejra, ¹⁹ajta tipua'aj i tavástará' a'yan tya'ránajchij, nyáaj nu jiyé'tzín a'áa ja'tanyésij ja'mua jimi. Aj nu nyij hua'sejran i maj jéehua óotzaahuatye', majta a'yan tyi'tíj uuriyaj mej quee a'fj mana'aj je'ej maj tyí'xaj. ²⁰Jil'nye jo'tíj i Dios tyejé'ijtaj, capu nyúucarij na'aj jin tyí'ijta, sulu i ti ajta néijmi'i jin putyí'uurej. ²¹¿Jil'nye setyá'xie've' mua'aj, nyiquij

nyaj a'ljna jin ujó'me'en nyej nyij puéjtzij jamuaata'an, na'ríij nyaj a'lj jin jamojo'tyéesej nyaja'muaxié've'ej, nyajta jamua'cu'váaj nyetyajamuáa'ixaatyelen?

Siaj jo'xíjtye'en i ti je'ej pua'aj tyi'tyúucha'ij

5 ¹A'yaa pu tyú'mua'reeritzi'huaca' ti sfíj ti ja'mua jimi ajtyáma'can juxana'cire' a'ljci jime' ti jamuán hui'caa i ti jatyévi'tin i táatajra'. Huápu'i'ij pu a'ljna je'ej pua'aj namuajre', majta i maj quee tyá'tzaahuatye' camu a'yan ricij. ²Maj siajta mua'aj, a'lj xu jin óotzaahuatye', a'yaa pu tyuuxié'va'caj siaj a'lj jin huatóoxaamujritye'en. A'tj ti a'yan tyi'tyúucha'ij, siata'aj quee che' jatá'care'en ti ja'mua jamuán séjre'ej. ³Ajta nyéetzij jime', tyij nyequee nyajta ja'mua jamuán ajo'tyéjvee, i nyajúuricamej pu ja'mua tzajta' séjre', cuxáa nyaj ja'mua jamuán ajo'tyávaacaj, nu'ríj nyij a'yan tyo'xíjtyej a'ljci i a'tj ti a'yan ricij. ⁴Siatí'ijtá mua'aj tyúusiire'en, nyáaj nu jamuán séeria'aj na'mej i nyaj júuricamej jime', ajta i tavástará' ti jin néijmi'i putyí'uurej a'fi pu ajta ja'mua tzajta' séeria'aj ja'mej. Aj pu'ij a'ljci jitze ma'can i tavástará' Jesús, ⁵che' i tyáati' huatátuiri'huaj i tyiyáaru' jimi, ta'aj ij i tyévira' jo'puá'rixí'in, ajta júuricama'ra' huatyá'itzeere'en i Dios jimi a'ájna xicáara' ti jitzán uvé'nyesij i tavástará'.

⁶Caxu mua'aj a'lj jin huatóoci'puaj siaj sij a'ljci jin óotzaahuatye'ej. Ji'nye xu'ríj a'yan tyá'mua'reej tijin: "Cíira'tzuj i levaduura' néijmi'i pu tyináxcaj i cuéjtzij." ⁷A'lj xu jin siata'aj majúurieenyij a'ljci i ti mí'ma'can i ti jamojo'jipuaj, siata'aj sij huóojajcuare'en tí'ij a'ljna i cuéjtzij tiquee tyi'tj á'naxcaj. A'yaa xu mua'aj een tí'ij i páan tiquee levaduura' á'naxcaj i maj jacua'caa a'ájna xicáara' jitze i maj jitzán hue'rájtoo i maj Egipto já'ma'cantaca'aj. Ji'nye pu'ríj i Ciriístu' huatóomu'vejritaca' tajitzé ma'can tí'ij quee puéjtzij táaci'tyij. ⁸A'lj pu jin tyiche' tyu'yé'estej tyaj tyeríj taxáahuaj séjre', a'ljci jime' i páan tiquee levaduura' á'naxcaj, i ti a'fín pué'een i tá'tzaahuatyire' ajta i ti jí'ré'can jime', che' quee che' a'ljna i levaduura' tí mí'ma'can, i ti je'ej pua'aj een ajta i ti je'ej pua'aj tyú'uurej.

⁹Nu'ríj a'yan tyajamuaaté'exaa séej jitze i yu'xarij i nyaj jamuaata'ítyi'ri' siaj quee hua' jamuán tyí'xajtaj i maj juxana'cire'. ¹⁰A'ljci jime' i nyúucarij canu a'yan jaatamua'aj yee siata'aj sij néijmi'caa jimi ajtáciinyej i maj íyan juxana'cire' i cháanacaj japua, nusu i maj huápu'i'ij tyí'nyacua'aj, na'ríij i mej tyí'nahua', ca' i maj sánturij na'michej, siata'aj sij a'yan huárinyiiche', a'yaa pu tyuuxié'va'caj siaj iiráciinyej i cháanacaj japua. ¹¹A'yaa nu jaatamua'aj i nyaj tyajamuaata'ítyi'ri' siaj quee che' jamuán tyi'tj xajtaj síj ti a'yan tyúuxaj ti ta'ihuáara' pué'een, ajta je'en

tyí'xana'cire'ej, nusu tyí'nyacua'tzaj, na'ríij huá'na'miche'en i sánturij, na'ríij je'ej pua'aj tyí'jepe', nusu ti jutahueeve'ej, na'ríij ti tyí'nahua'caa. Capu a'yan tyi'tyéevijtij siaj hua' jamuán tyí'cua'ajcaj a'tyán maj a'yan ricij. ¹²Capu nyéetzij nyaci'puaj nyej nyij a'íjma jooxíjtye'en i mej quee ityájma jitze ajtyáma'can, Dios pu a'íjma huá'xijtye'en. ¹³Maj siajta mua'aj seríj huá'xijtye' a'íjma i maj ja'mua jitze ajtyáma'can. A'íj pu jin, siata'aj jatyítyej a'íjci i ti je'ej pua'aj tyi'tyúucha'íj.

Je'ej maj ye'ej tyá'xa'pui'intare'en i maj tyá'tzaahuatye'

6 ¹Tipua'aj síij ti ja'mua jitze ajtyáma'can séej jamuán metyúujaaxiejvi', ¿ji'nye tí'ij a'íjma jimi tyúunyuste' i juéesij i maj quee ityájma jitze ajtyáma'can, quee i'ríj ti a'íjma huaté'examatye' i maj jimí séejre' i Dios, mej mij a'íimaj huo'xa'pui'intari'tze'en? ²¿Nyij sequée jamua'reej maj a'íimaj i maj tyá'tzaahuatye' huá'xijtye'en néijmi'caa i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua? Ajta tipua'aj mua'aj siahuá'xijtye'en, ¿ji'nye siaj sij quee pújoorej siaj jo'xá'pui'intare'en a'íjci i tiquee tyési'? ³¿Nyij sequée siajta jamua'reej tyaj ityáj huá'xijtye'en a'íjma i maj tajapuá tyí'hui're'? A'íj pu jin, capu tyési' tyaj tajíimua'aj tyi'tíj je'ej tyo'xá'pui'intarej. ⁴A'yaa pu'ij, tipua'aj tyi'tíj jin xúujaxiejvi'raj, ¿ji'nye siaj sij a'íjma mahuatyáhui'tyaa i maj quee tyi'tíj jin antyúumua'reej ja'mua jimi? ⁵A'yaa nu een jime' tyajá'mua'ixaatye' siata'aj sij huatóotyevi'ra'astaj. ¿Nyiquee síij ja'mua jimi séejre' i ti jaria'mua'reej je'ej ti tyi'tíj tyo'xá'pui'intare'en i maj tyá'tzaahuatye' jimi? ⁶Caxu jujíimua'aj siana'aj tyúucha'íire'ej, sulu siajta xu a'íjma jimi junyuuste' i maj quee tyá'tzaahuatye'.

⁷Xu'ríj a'íj jin huamué'tichej a'íjna jime' i siaj jujíimua'aj jujaaxiejvi'. ¿Ji'nye siaj sij quee siaj jó'viicue' siana'aj i siaj jin je'ej pua'aj jóomua'raj? ¿Quee i'ríj siaj huatóoa'an siana'aj maj tyajamuaanáhue'? ⁸Siajta mua'aj, jujíimua'aj xu je'ej pua'aj ju'uurej siajta tyihuá'nahue' i ju'ihuáamua'.

⁹¿Nyij sequée jamua'reej maj quee a'áa jo'tyárutyij jo'tij Dios tyejé'íjtaj i maj je'ej pua'aj ricij? Caxu tooa'care'en ti a'tíj já'muacuanamuaj, camu ujo'tyárutyij i maj juxana'cire', camu majta i maj hua'na'michej i sánturij, nusu i maj juxana'cire' séecan jamuán i tyeítyee, nusu i maj juxa'aj tyétyacaa jamuán juxana'cire', ¹⁰camu majta ujo'tyárutyij i maj tyí'nahua'raj, nusu i maj tyí'nyacua'aj, na'ríij i maj jui'ive', nusu i maj je'ej pua'aj tyí'jepe', nusu i maj avítzij jin tyí'nahua'. ¹¹Siajta mua'aj je'cáj xu a'íin pué'eenye'ej, siajta ijíij seríj a'yan tyityahuóojajuare, siajta seríj tyámua' huaríj a'íjna jitze ma'can i tavástará Jesús ti ajta Círíistu' pué'een, siajta a'íjna jitze i júuricama'ra' i taj Dios.

**I tyaj taxáahuaj jin séejre' capu a'íj jin
tyí'huüre' tyej tyij huátaxana'cire'en**

¹² A'yaa mu tyí'xaj tijin: “Nyáaj nu'uj jamua'reej je'ej nyaj tyi'tíj uurej.” A'yaa pu tyi'ja'yájna, ajta capu néijmi'i tyinyetyáhuiri. A'yaa pu tyi'ji'récán jime' nyej nyáaj nyana'aj jamua'reej je'ej nyaj tyi'tíj uurej, ajta canu jaatás'ij ti a'íin na'antyimué'tin. ¹³ A'yaa mu majta tyí'xaj tijin: A'íjna i cue'ráj, jucáa jitze pu tyí'huüre', ajta a'íjna i jucáa, a'íj pul'ijta jin tyí'huüre' tí'ij i cue'ráj tya'ráyixi'in. A'yaa pu tyi'ja'yájna, ajta i Dios pu néijmi'caa antyipuá'ritye'sij i jucáa, ajta i cue'ráj. Ajta i tatyévira', capu a'íj jin tyí'huüre' tyej tyij a'íjci jin tyí'xana'cire'ej, sulu tyej tyij a'íjci jin jaatyáhuüre'en i tavástara', ajta i tavástara' pul'ijta jaatyáhuüre'ej a'íjci i tatyévira'. ¹⁴ A'yájna tí'ij i Dios tyaatájuuritye i tavástara', ajta pu ityájma taatájuuritye'sij a'íjci jime' i ti jin néijmi'i putyí'uurej.

¹⁵ ¿Nyij sequée jamua'reej ti i Ciríistu' jitze ajtyáma'can a'íjna i siaj jatyáhue'ra'? ¿Nyiquij nyáaj nye'entyánajchitye'sij i íitaj jamuán ti tyí'tyejjive' i jutyévij jime', a'íjci i ti Ciríistu' jitze ajtyáma'can? Canu xaa nyu'uj. ¹⁶ ¿Nyij sequée jamua'reej yee tipua'aj a'tíj ja'antyáanaxcaj i íitaj ti jatoj i jutyévira', a'íi mu séej tyévíj mana'aj mij pue'éenye'ej muá'ju'un? Ji'nye a'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijin: “A'íimaj i maj hua'puaj a'yaa mu éenye'ej muá'ju'un tí'ij ti síij na'aj tyévíj pu'éenye'ej.” ¹⁷ Ajta tipua'aj a'tíj ajtyéchaxij i tavástara' jimi, síij pu'uj ajta pue'éenye'ej ja'mej i júuricama'ra' jitze.

¹⁸ Siata'aj néijmi'i huatapuá'citaj i siaj jin tyí'xana'cire'. Ajta tipua'aj séej tyi'tíj jin po'tyá'ítzeere'en i Dios jimi, capu je'ej joorej i jutyévira', ajta tipua'aj a'tíj a'íj jin tyí'xana'cire'ej i ti jatoj i jutyévira', a'íi pu je'ej pua'aj joorej i jutyévij. ¹⁹ ¿Nyij sequée jamua'reej ti ja'muatyévíj a'íin pu'éen i tyeyúuj i ti tzajta' ú'sejre' i júuricama'ra' i Dios, a'íi ti ajta jamuaatá'? Ajta i júuricama'ra' ja'mua tzajta' séejre', siajta mua'aj caxu jujíimua'aj jumua'ree, ²⁰ ji'nye Dios pu arí jamuáananiej. A'íj pu jin a'yan tyúuxie've' siaj jaatyátzaahuatye'en i jutyévíj jime'.

Je'ej ti tyihuá'ci'puaj i maj nyejnye'i'chej ajta i maj huíichej

7 ¹ Ijij nu nyijta jamo'riá'hua'xijre'ej i siaj tyinaa'íhuo'ri' i yu'xarij jitze i siaj unyojo'ta'ítyi'ri'. Jéetze' pu naa tiquee a'tíj nyeíichej, ² ajta mata'aj mij quee a'yan tyúuxana'cire'ej, miche' huanyéjnye'i'chej i tyétyacaa, majta i úucah huáhuíichej. ³ Ajta i tyáati' ajta i íiti' miche' a'yan huárinyij je'ej ti tyihuá'ci'puaj. ⁴ Capu ajta i íiti' jusíij antyúumua'reej i jutyévira' jime', ji'nye a'íj pu jitze ajtyáma'can i jucín, a'yaa pu'uj tána'aj quee i tyáati' jusíij tye'entyúumua'ree i jutyévira' jime', ji'nye ju'íij jitze pu ajtyáma'can. ⁵ A'íj pu jin, caxu

je'ej siana'aj tyúujeevej i siaj néemi'ij aja'chej, na'ríij xaa seríj siajta a'yan tyaaxá'pui'intarej siaj a'tzúz a'tyéevi'ij siaj quee jumuarie'ej a'chu pua'an xicáj, siata'aj sij huatyényuunyij i Dios jimi. Tipua'aj seríj a'yan huarín aj xu sij siajtáhua'aj antyóonaxcaj, ti'ij quee i tyiyáaru' ca'nyíjra'aj jamuaata'an siaj sij séej jamuán huóoxana'cire'en.

⁶A'yaa nu'uj a'íjci tyajá'mua'ixaaty'e', canu já'mua'ijtye' siaj sij a'yan huárinyij. ⁷Ajta nyéetzij, a'yaa pu tyina'ranáachicaj maj néijmi'i a'yan eenye' nyati'ij nyáaj, ma' ajta i Dios pu arí a'yan tyihuo'tá' je'ej ti tyihuo'xá'pui'intari'ri' séej ajta séej.

⁸I maj quee xu nyejnye'i'chej ajta i maj quee xu huiichej, majta i maj antyúujimua'astariaca', a'yaa pu jéetze' tyí'xa'pui' maj a'yan éenye'ej huatyá'itzeere'en nyati'ij nyáaj. ⁹Ajta tipua'aj quee huá'riitya'aj maj huóocha'iin, miche' huanyéjnye'i'chej, majta huáhuichej, ji'nye jéetze' pu hua'tyáhu'i'rii maj a'yan huárinyij, quee maj jajpuéjtzij.

¹⁰Majta i maj meríj nyejnye'i'chej ajta i maj huiichej, a'yaa nu tyajá'mua'ixaaty'e', a'íjci i tavástara' ti jaata'íjtaca' a'yan tijin: Che' quee ajtáyi'can i íira'ra'an a'íjna jimi i jucíin. ¹¹Ajta tipua'aj i íira'ra'an ajtára'nyij i jucíin jimi, che' jusíj huatyá'itzeere'en, na'ríij quee che' ajtáhua'aj ja'antyáanaxcaj i jucíin. A'yaa pu'uj tána'aj a'íjna i cína'ra'an, che' quee jatató'ra'an i ju'íij.

¹²Ajta a'íimaj jimi i séecan, nyáaj nu'uj a'yan tyihua'ixaaty'e' capu i tavástara', tipua'aj i ta'ihuáara' íira'ra'an quee tyá'tzaahuaty'e'ej, ajta i íiti' a'yan tya'ajxié'vi'ra'aj ti jamuán huácatyij, che' quee i ta'ihuáara' jatató'ra'an. ¹³A'yaa pu cha'taj na'aj tipua'aj i íiti' ja'antyánaxcaca' séej i tyáataj tiquee tyá'tzaahuaty'e', ajta je'en a'yan tya'ajxié'vi'ra'aj ti jamuán huácatyij, a'yaa pu cha'taj na'aj tyúuxie've' tiquee jatató'ra'an i jucíin. ¹⁴Ji'nye i tyáati' tiquee tyá'tzaahuaty'e', tyámua' pu rinyij a'íjci jime' ti íitaj antyánaxcaca' ti tyá'tzaahuaty'e', ajta i íiti' ti quee tyá'tzaahuaty'e', tyámua' pu ajta rinyij a'íjci jime' ti tyáataj antyánaxcaca' ti tyá'tzaahuaty'e'. Na'ríij quee, a'íi mu quee xá'pui' metyityoomuámua're'ej muá'ju'un i hua'yojmua', majta a'íj jitze ajtyáma'can i maj tyá'tzaahuaty'e'. ¹⁵Ajta tipua'aj i tyáati' na'ríij i íiti' tiquee tyá'tzaahuaty'e', a'yan metya'xie've'ej maj huatóotonyij, miche' a'yan huárinyij. Ajta i ta'ihuáara' ti tyáati', nusu i ta'ihuáara' ti íiti', juxáahuaj mu mahuatyáhuixi'íj, ji'nye Dios pu a'yan tyajamuatajé siaj sij juxáahuaj maj séjria'aj. ¹⁶Ajta, ¿ji'nye pij muáaj íiti' tyá'mua'reej yee japuan paj huatányuusij a'cín? ajta, ¿ji'nye pij pajta muáaj tyáati' tyá'mua'reej yee japuan paj huatányuusij a'íij?

¹⁷A'yaa pu'uj, miche' a'yan mana'aj tyí'tyechajcaj je'ej ti i tavástara' tyihuo'tá' séej ajta séej, ajta je'ej maj éenye'ej ti'ij i tavástara' huo'tajé. A'yaa nu tyihua'ijtye' a'íijma i maj jusi'rii jo'tij na'aj i tyeyúuj tzajta'. ¹⁸Tipua'aj i Dios séej huatájeevej ti arí

ja'antysisíjchaca' i junavíj ta'antyúuvi'raj i ti jitzán sa'raaca, che' quee ja'avaataj i ti antyísiichi'huaca', ajta tipua'aj a'íj huatájeevej i tiquee xu antyísiichi'huaca' i navíira', che' quee ja'antysisí'che'en i junavíj. ¹⁹Ji'nye capu a'íin juxie've' tipua'aj antyísiichi'huaj na'ríij quee, sulu ti a'yan huárinyij je'ej ti i Dios tyaata'íjtaca'. ²⁰A'íj pu jin che' a'yan na'aj éenye'ej huatyá'itzeere'en síij ajta síij ti'íj éenye'ej ti'íj i Dios jaatajé. ²¹Tipua'aj pooj ca'nyéjrij jin tyi'huíria'caj ti'íj Dios muaatajé, capáj je'ej tyá'mua'ajcaj, ajta tipua'aj je'ej tyí'riitan paj pajtáhua'aj axáahuaj majo'cha'canye'en, pata'aj jitzán tyú'ca'nyej. ²²A'íjna i ti ca'nyéjrij jin tyi'huíria'caj ti'íj tavástará' jaatajé, pu'ríj ijíij juxié'vi'ra' jin tyí'huíire' i tavástará' jimi, a'yaa pu'uj tána'aj, a'íjna i ti juxáahuaj majocha'canya'caj ti'íj i tavástará' jaatajé, a'íi pu ari' ta'íj ca'nyéjrij jin tyí'huíire' i Ciriístu' jimi. ²³Dios pu mua'ajmaj jamuáananiej, a'íj pu jin caxu che' tooa'care'en mej mij majtáhua'aj séecan tyétyacaa ca'nyéjrij jin tyajamuaata'íjtye'en. ²⁴A'yaa pu'uj nye'ihuáamua', siata'aj a'yan siana'aj eenye' i Dios jimi síij ajta síij, je'ej sij éenya'caj ti'íj a'íin jamuaatajé.

²⁵Ajta a'íimaj i úucaa maj quee huiichej, capu tyi'tíj jin je'ej tyinaata'íj i tavástará', sulu nyáaj nu'uj a'yan tyajámua'ixaatye', je'ej nyati'íj tyá'mua'reej, i nyaj síij a'íin pué'een ti í'ríj sij jitzán tyú'ca'nyej, a'íjna ti i tavástará' ná'ancu'vaxij. ²⁶Ji'nye a'yaa pu nyéetzij tyiná'miteeraste' ti jéetze' tyi'tyéevijtij sij a'yan eenye' siati'íj een ijíij, a'íjna jime' ti jéehua tyési' je'ej sij juxáahuaj tyí'tyechajcaj. ²⁷Tipua'aj penyeiichej, capáj jatató'ra'an, na'ríij tipua'aj pequee nyeiichej, capáj jahuoocaj pej pij huatyényeiichej. ²⁸Tipua'aj puaatyényeiichej, capáj tyi'tíj jin ootyá'itzeere'ej i Dios jimi, ajta tipua'aj íiti' huatyéviche'en, capu ajta tyi'tíj jin ootyá'itzeere'ej. Ajta i maj antyóonaxcaj jéehua mu jajpuéetzij muál'ju'un, a'íj nu nyij quee nyáaj xie've' ti a'yan tyajámua'uuriaj.

²⁹Nye'ihuáamua', a'yaa pu huatóomua'aj a'íjna i nyúucarij i nyaj já'mua'ixaatye', cii pu'quij tyá'itzeere' ti'íj néijmi'i tye'entyipua'rij. A'íj pu jin, a'íimaj i maj nyejnye'i'chej, miche' a'yan rijcaj mati'íj a'íimaj i maj quee nyejnye'i'chej, ³⁰majta a'íimaj i maj juxaamuíjritye', miche' a'yan eenye' mati'íj i maj tyí'ye'estej, majta i maj tyí'ye'estej, miche' a'yan eenye' mati'íj i maj juxaamuíjritye', ajta i maj tyí'nanaavej, miche' a'yan tyí'tyechajcaj mati'íj i maj quee tyi'tíj tyícha'íj, ³¹majta i maj a'íjna jin juhuiire' iye'ej ti tyí'sejre' cháanacaj japua, miche' a'yan tyí'tyechajcaj mati'íj i tiquee tyi'tíj je'ej tyihuá'huíire' i cháanacaj, ji'nye a'íjna i cháanacaj tyaj jaséj pu'ríj tin á'pua'ren.

³²Nyáaj nu a'yan tyá'xie've' sij quee tyi'tíj jin je'ej tyí'mua'ajcaj. A'íjna i tiquee nyeiichej, tavástará' pu jimi tyí'ca'nyej, ajta ti'íj tyámua' jimi tyí'sejre'ej. ³³Ajta a'íjna i ti nyeiichej, a'íj pu jitze tyí'mua'tzej íiyan ti tyí'sejre' i cháanacaj japua, ajta je'ej ti ye'ej

tyámua' jimi tyi'tyúucha'íij i ju'íij, a'íj pu jin quee che' i'ríj ti néijmli' jin jaatyáhuüre'en i tavástara'. ³⁴A'yaa pu'uj tána'aj, a'íjna i íiti' ti quee che' víche' ajta i ti íjmue'esti', a'yaa pu a'íijma jitze tyúuxie've' je'ej maj ye'ej tya'rá'astijre'en i tavástara', a'yaa pu ajta hua' jitze tyúuxie've' mej mij ji'réenya'aj huatyá'itzeere'en i Dios jimi, néijmli' jime' i jutyévíj jitze, ajta i ju júuricamej jime', ajta i íiti' ti arí víche', a'íj pu jitze tyí'mua'tzej íiyan ti tyí'ma'can i cháanacaj japua, ajta tí'ij tyámua' tyi'tyúucha'íij i jucín jimi.

³⁵A'yaa nu tyajá'mua'ixaatye', canu nyej nyij tyajamuáa'ijmu, sulu a'íj nu'uj jin tí'ij jamuaatyáhuüre'en, ajta siaj sij tyámua' tyí'tyechajcaj, naa tyámua' setya'huíria'aj i tavástara'.

³⁶Ajta tipua'aj séej a'yan tyé'miteeraste'ej ti arí xá'pui' ti huatyényeiichej, jí'nye pu'ríj a'yan tyéejcha'íij mati'ij pua'aj nyejnye'chacaa, ajta a'yan tyí'mua'ajcaj yee naa pu jéetze' ti huatyényeiichej, che' a'yan huárinyij je'ej ti tyé'miteeraste', che' huatyényeiichej, capu tyi'tíj jin je'ej tyo'tyá'itzeere'ej i Dios jimi.

³⁷Ajta tipua'aj síij a'yan tyámua' tyaaxá'pui'intare'en i jutzájta' tí'ij huóocha'ín, ajta quee ca'nyéjrij jin ja'ijtye' tí'ij huatyényeiichej, a'íjna i a'tíj jéetze' pu tyámua' jimi atyojo're'nyesij. ³⁸A'íj pu jin, tipua'aj huatyényeiichej a'íjci jamuán i maj meríj néemi'ij a'yan tyaaxájtaca', xá'pui' pu rinyij, ajta tipua'aj quee huatyényeiichej, jéetze' pu xá'pui' rinyij.

³⁹I íiti' ti víche', a'íj pu jitze ajtyáma'can i jucín tipua'aj ooj júurij i cína'ra'an, ajta tipua'aj huámu'nyij i cína'ra'an, pu'ríj i'ríj ti ajtáhua'aj juxié'vi'ra' jin huatyéviche'en a'tíj ti ja'ránajchi, a'íi pu'uj juxie've' ti i tyáati' tavástara' jimi tyá'tzaahuatye'ej. ⁴⁰Ma'ajta tyij quee jéetze' naa tipua'aj quee che' vicha'aj. A'yaa pu nyéetzij tyiná'miteeraste', ajta i júuricama'ra' i Dios nye jitze pu ajta séejre'.

I cue'ráj i maj tyu'támu'vejritaca' i sánturij jimi

8 ¹A'íj nu nyijta íjij tyajamuáaté'xaatye'ej i cue'ráj i maj tyí'mu'vejritacaa i sánturij jimi. A'yaa pu tyi'ja'yájna mati'ij tyí'xaj a'yan tíjin: Néijmli' tu jamua'reej i ti jí'récán jime', ajta a'yan tyí'rinyacaa ti a'tíj a'íjna jin ahuóotzaahuatye'en i ti jéehua ma'úumua'rej, ajta tipua'aj mahuóoxie've'en jéetze' pu tyámua' tye'mej hua' jimi. ²Tipua'aj a'tíj a'yan tyóomua'ajcaj ti jéehua ma'úumua'rej, capu eexúj a'yan metyóomua'rej je'ej ti tyúuxie've' i Dios jimi. ³Na'ríj a'tíj jitzán tyí'ca'nyej i Dios juxié'vi'ra' jime', Dios pu ajta jitzán séejre' a'íjci i a'tíj.

⁴Ajta tipua'aj setyú'cua'nyij i cue'ráj ti tyu'támu'vejrityí'huaca' i sánturij jimi, tyámua' tu tyá'mua'reej maj quee tyi'tíj huüre' i sánturij íiyan i cháanacaj japua, ajta síij na'aj i Dios. ⁵Tyij majta mue'tíj séejre' i tajapúa' majta íiyan i cháanacaj japua i maj a'yan

hua'tamuá'muaj yee dioosij, ji'nye a'yaa mu tyí'xaj maj mui'ij i maj dioosij pu'é'een, majta mui'ij i maj tyi'táj jin tyityatatyíj, ⁶ajta tajimí, síj pu'uj Dios i tyaj javástará, i ti néijmi'i jimi tyu'taséjre, tyajta ityáj néijmi'i tu a'ájna jin séejre' tyej tyij tyámua' yeetyátoonyij. Síj pu'uj ajta i tavástará, a'ájna i Jesús ti ajta Ciríistu' pu'é'een, néijmi'i pu a'áj jimi tyú'taavijhuaca', tyajta ityáj a'áj tu tyajta jitze eeráma'can.

⁷Ajta camu néijmi'i jamua'ree i ti ji'r'é'can jime'. Séecan i maj hua'na'miche'ej i sáanturij, móoche' mu tyí'cua'caa i cue'ráj a'yan metyi'mua'astij tijin tyu'támu'vejrityi'huaca' i dioosij jimi, ajta i maj jin ma'umuámua're' a'áj pu jin a'yan tyihuá'miteeraste' maj majta meríj huo'tyánajchaca' i sáanturij. ⁸Ajta capu i Dios a'ájna jin taaxié'vej je'ej tyaj tyi'táj tyí'cua'caa, ji'nye catu jéetze' tyámua' rinyij tipua'aj tyetyí'cua'care'en, catu tyajta je'ej pua'aj rinyij tipua'aj tyequée tyi'táj cua'care'en. ⁹Tyámua' xu'uj sij quee je'ej pua'aj jáa'uurej séej i a'táj tiquee jéehua tyá'tzaahuatye'. ¹⁰Ji'nye tipua'aj muáaj, mu paj tyámua' tyá'mua'reej, a'áa petyaja'cua'caj jo'maj huaja'na'michej i sáanturij, ajta je'en a'táj tiquee eexúj jéehua tyá'tzaahuatye' muaaséj, ca'nyíjra'aj paj jaatá'sij a'ájci i a'táj ti'ij ajta a'áin tyú'cua'nyij i cue'ráj i maj tyu'támu'vejritaca' i sáanturij jimi. ¹¹A'yaa pej pij muáaj, i paj tyámua' tyá'mua'reej je'ej ti tyí'een i Dios jimi, a'yaa paj ja'uurej ti'ij jó'vetyij a'ájna a'ihuáara' tiquee jéehua tyá'tzaahuatye', a'ájci i ti ajta jitzán ma'can huamuí' i Ciríistu'. ¹²Tipua'aj seríj ootyá'itzeere'en a'ájma jimi i ju'ihuáamua' i maj quee jéehua tyá'tzaahuatye', mua'aj xu sijta a'ájci jin ootyá'itzeere'ej i Ciríistu' jimi. ¹³A'áj pu jin, tipua'aj nye'ihuáara' jó'vetyij a'ájna jime' je'ej nyej nyáaj tyí'cua', canu a'náj jacua'nyij a'ájci i cue'ráj, nyej nyij quee ca'nyíjra'aj jaatá'an ti a'yan huárinyij a'ájci i ti jin jó'vetyij.

Je'ej ti tyu'tóoci'puaj a'ájna i ti huata'íjtyi'rej

9 ¹Caxu mua'aj a'yan tyu'taxájtaj yee capu a'yan tyi'ja'yájna nyej nyaxáahuaj majo'cha'can, nyej nyajta síj a'áin pu'é'een i Dios ti uyo'ta'ítyaca' nyej nyij jitzán ma'can tyu'taxáj, ji'nye nyáaj nu jaaséj a'ájci i Jesús i tavástará, sijta mua'aj xu a'áin pu'é'een i nyaj jime' tyí'muarie' i tavástará jimi. ²Tyij nyequee séecan jimi quee a'áin pu'é'een i Dios ti uyo'ta'ítyaca', ja'mua jimi nu xaa a'áin pu'é'een, ji'nye mua'aj xu a'áin pu'é'een i sij jimi séejre' i tavástará, a'áj pu jin ámiteere' nyej nyáaj a'áin pu'é'een i Dios ti uyo'ta'ítyaca'.

³A'íi pu a'áin pu'é'een i nyaj huo'ria'hua'xijre'ej a'ájma i maj je'ej pua'aj tyí'nyaxaj. ⁴Néijmi'i tu jin huatátaci'puaj tyej tyij tyú'cua'nyij, tyajta huaye'en, ⁵ajta tyaj séej tyévi'tinye'en ti ajta tyá'tzaahuatye', mati'ij i séecan i Dios ti huo'ta'ítyaca', majta i ta'ihuáamua' i tavástará jimi, ajta a'ájna i Pedro. ⁶¿Nyiquij i Bernabé, nyajta nyáaj a'áin tyapu'é'een i tiquee a'yan tyúuxie've' tyaj tyu'muarie'en?

⁷¿A'tanyíj tyí'huüre' xantáaru' jime' ajta je'en jusíj tyúunajchitye'? ¿A'tanyíj quee jacua'nyij i táque'ra' i ti jáahuii? ¿A'tanyíj quee juquéi'sij i hua' léechij i ti huá'siire' i ya'muáatyee? ⁸Caxu a'yan tyityóomua'ajcaj yee jujímua'aj mu'uj i tyétyacaa je'ej tyéejtyoj, sulu a'yaa pu ajta tyo'yú'xaca' a'íjna i Moisés. ⁹A'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze i maj jin tyí'ijta tijin: “Capáj ja'ancánaamuan i púuyej ti atayil'cáaj jayuhuj i tyeríicuj.” Ajta capu a'yan huatóomua'aj maj jitzán juxie've' i Dios a'íimaj i púuyesij, ¹⁰sulu ityáj tu jitzán juxie've'. Ji'nye ityájma pu jitze ma'can ooyú'si'huaca' i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, a'íjna i ti tasa'huacaa ajta i ti tyí'tza'nacaa a'yaa mu ricij mejchó'va'aj ti tyi'tíj huo'ci'tyij i ti huáciiriaca'. ¹¹A'yaa pu'ij, tipua'aj ityáj tyeríj jaahuástej ja'mua jimi a'íjna i ti Dios jimi já'ma'can, capu je'ej metyejé'tyí'tij tyaj je'cácaa jamuaatáhuavii i tyaj jin huatyátahuüre'en íyan i cháanacaj japua. ¹²Tipua'aj séecan a'yan marijcaj ja'mua jimi, jéetze' tutyij ityáj a'íjna jin huatátaci'puaj.

Tyajta ityáj, catu a'yan ricij, sulu néijmi'i tu jin tyé'viicue' tyej tyij quee tye'entyiú'una'an i nyúucaria'ra' jitze i Ciriístu'. ¹³Xu'ríj mua'aj jamua'reej je'ej maj ricij a'íimaj i maj tyí'huüre' i tyejúuj tzajta', a'íi mu tyí'cua'caa a'íjna i maj séecan tyo'tyáato'raj. Majta a'íimaj i maj a'áa tyí'huüre' jo'maj tyajá'mu'vejritacaa, a'íi mu majta jacua'caa i maj tyu'támu'vejritaca'. ¹⁴A'yaa pu'uj tána'aj tavástara' pu a'yan tyu'ta'íjtaca' ti a'yan tye'tyévijtye' maj a'íjna jin huatyóohuüre'en i maj huá'ixaatye' i nyúucaria'ra' i Dios. ¹⁵Nyajta nyáaj, canu a'náj a'íj jin huatyényahuürej, canu nyajta a'íj jin tyajá'muayu'se'ej siaj sij mua'aj tyi'tíj naata'an. Jéetze' pu na'ránajchij nyaj huámu'nyij quee nyaj a'yan huárinyij. Capu a'tíj náa'ari'raj a'íjna i nyaj jin nyetyamua've'.

¹⁶Capu a'yan tyinyatá'caa nyej nyij a'íj jin á'nyatzaahuatya'aj, ji'nye Dios pu a'íjna jin a'yan tyinaatajé ti puéjtzij naatá'sij tipua'aj nyequee huo'té'exaatye'en. ¹⁷A'íj pu jin, tipua'aj nyaxie'vi'ra' jin nyetyihuo'té'exaatye'nyijche', naatanyaci'puáacaj nu nyej nyij tyi'tíj ancuriáan, ajta ti a'yan tyinaací'ij, a'íj nu jin a'yan ricij, ji'nye Dios pu a'yan tyinaata'íj. ¹⁸Ajta a'yájna, a'íjna i ti nyéetzij nyaci'tyij a'íi pu a'íin pué'een i ti naa nya'asej nyaj quee hual'jii've'ej nyetyihuá'ixaatye', ajta nyej quee a'íjna jin huatyényahuüre'en i nyaj jin antýnyamua'ree.

¹⁹Tyij ajta quee a'tíj tyí'nye'ijtye', nyáaj nu nyeríj tyámua' huányaruuj mej mij néijmi'i tyinaata'íjtye'en, ajta nyej nyij i Ciriístu' jitze ma'can jéetze' huo'mué'tin i tye'ítyee. ²⁰A'íimaj jimi i maj Israel jitze ajtyáma'can, a'yaa nu huányaruuj mati'ij i maj Israel jitze ajtyáma'can, nyej nyij huo'mué'tin i maj Israel jitze ajtyáma'can, a'yaa nu huányaruuj ti'íj a'tíj ti ja'astej i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, nyej nyij huo'mué'tin a'íijma i maj já'astijre' i nyúucarij i maj jin

tyí'ijta, tyij ajta quee nyéetzij tyí'nye'ijtye' a'fjna i nyúucarij. ²¹ Ajta a'yájna, nyata'aj huo'mué'tin a'fijma i maj quee já'astjire' i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, a'yaa nu nyajta huányaruuj mati'ij a'fijmaj, nyajta nyáaj, nyáaj nu séej nyúucarij ará'astej i Dios jimi, ji'nye a'fi pu tyí'nye'ijtye' i nyúucarij i ti jin i Ciríistu' tyí'ijta. ²² Nyati'ijta a'fijma jamuán ajo'tyávaacaj i maj quee i'rfj tyá'tzaahuatye', a'yaa nu nyajta huányaruuj mati'ij a'fijmaj, nyej nyij huo'mué'tin a'fijma. Néijmi'caa jimi nu a'yan huányaruuj nyej nyij séecan huamué'tin. ²³ Néijmi'i nu jin a'yan ricij a'fjci jime' i nyúucarij i nyaj huá'ixaatye' i ti jin Dios hui'rátoonyij, ta'aj ij ajta náaci'tyij i ti jin i Dios tyámua' tyihuo'tá'sij a'fijma i maj já'astjire' i nyúucarij.

²⁴ Xu'rfj jamua'reej tipua'aj jo'maj ja'hua'chacaa, néijmi'i mu huatyáhuaachij, ma' ajta síj pu'uj a'fin pué'een i ti tyí'mue'tin. Siata'aj a'yan cha'taj siana'aj huárinyij siata'aj sij tyi'táj huamué'tin i Dios jimi. ²⁵ I maj tyámua' ju'uurej mej mij huáhuajca, tyámua' mu tyúucha'ij. A'yaa mu ricij mata'aj mij cúruun ancurai'in tiquee á'tjiti', tyajta ityáj, a'yaa tu ricij tyej tyij cúruun ancurai'in ti naa huasé'rihua'aj ja'mej jusén jime'. ²⁶ A'fj nu jin nyáaj, canu cha' nyana'aj tie'chacaa, canu nyajta cha' nyana'aj tyi'tató'xaj i áacaj tzajta', ²⁷ sulu a'yaa nu tyí'nye'ijtye', ti'ij na'rá'astjire'en i nyaj jatyáhue'ra', ta'aj ij ajta quee Dios naaré'ityej nyati'ij nyerfj huo'ixáatya'aj i séecan.

Maj quee jana'miche'en i tiquee Dios pué'een

10 ¹ Nye'ihuámua', canu a'yan tyá'xie've' siaj yó'hua'nan ti i jéetirij aja'cáava'aj huo'vi'tisime'ej i tahuásimua'ci'ij, majta je'en néijmi'i jájritze' antacáj. ² A'yaa mu a'fijmaj néijmi'i mu huámu'i'vijhuaca' a'fjna jamuán i Moisés ti'ij ooj aja'cáva'ca'aj i jéetirij, ajta mati'ij antacáj i jájritze'. ³ A'yaa mu'uj támana'aj néijmi'i tyáacua a'fjna i cue'ráj ti i Dios jimi jo'vé'mej, ⁴ majta néijmi'i a'fjci juqué'ij i jájtyij ti ajta i Dios jimi jo'vé'mej. Ji'nye a'fj mu jitze hua'fj i tyetyéj ti hua' jamuán huama'ca'aj, ajta a'fjna i tyetyéj, a'fi pu a'fin pué'eenye'ej i Ciríistu'. ⁵ Majta a'fijmaj, mue'táj mu quee tyaatatyójtzi'rej i Dios, a'fj pu jin Dios hua'antypua'rij a'ájna jo'tij quee já'tyi'tij.

⁶ Néijmi'i pu a'yan tyu'rfj ti'ij ityájma tyitáamua'tyej, tyej tyij quee a'yan a'fjci jitze tyityaaju'un i ti je'ej pua'aj een, mati'ij a'fijmaj huaráj. ⁷ A'fj pu jin, caxu mua'aj hua'najchej i sáanturij, mati'ij séecan a'fijmaj huaráj, ji'nye a'yaa pu tyé'yu'si' tijn: "A'fijmaj mu tyeftyee oorá'saca' mej mij tyú'cua'nyij, majta huaye'en, mati'ij támij ájhuiixij mej mij huóotyamua've'en." ⁸ Tyiche' quee a'yan tyí'xana'cire'ej mati'ij séecan a'fijmaj huaráj, majta je'en huácuij séej xicáj a'chu seityéj japuan huéecaj ví'ra'aj i tyeftyee. ⁹ Tyiche' tyajta quee tyi'táj ja'ihuo'raj i tavástara' Ciríistu', mati'ij séecan a'fijmaj huaráj, i maj

huá'cuii mati'ij cú'cu'see huo'tyéche'xij. ¹⁰ Siajta quee je'ej siana'aj tyí'tyenyuuca'an i Dios jimi, mati'ij séecan a'íimaj huar'íj, aj pu'ij a'íjna i ti tajapuá tyí'huüre' i Dios jimi i ti a'íjna jin antyúumua'reej ti hua'antypuá'ritye'en i tye'íyee, a'íi pu'ij hua'antypuá'ríj a'íijma.

¹¹ A'yaa pu tyihuó'ruuj i tahuásimua'ci'ij ti'ij ityájma tyitáamua'tyej, ajta je'en a'íj jin ooyú'si'huaca' ti'ij tyámua' taa'uuren, ji'nye pu'ríj atyojo're'nyesij ti'ij jitzán néijmi'li tye'entyipuá'ríj. ¹² A'íj pu jin, a'íjna i ti a'yan tyóotzaahuatye' tiquee tyi'táj jin á'ítzeere', che' tyámua' tyu'mé'en ti'ij quee tyi'táj jin atyá'ítze'rihua'an. ¹³ Caxu seexúj mua'aj tyi'táj jin óoviicue'rej ti huápu'i'ij tyési'. Ajta ja'mua jimi i'ríj siaj i Dios jimi tyú'ca'nyej, ji'nye capu tyu'tás'ij ti tyi'táj ca'nyíjra'aj jamuaata'an siaj sij quee che' tyo'táviicue'. Sulu a'yaa pu'uj, ti'ij tyi'táj je'ej já'mua'uurej, Dios pu ajta jamuaatá'sij je'ej siaj ye'ej huárinij siaj sij tyo'táviicue'.

¹⁴ A'íj pu jin, nye'ihuáamua', mu nyaj já'muaxie've', caxu hua'najchej i sánturij. ¹⁵ A'yaa nu tyajá'mua'ixaatye' ti'ij tye'íyee maj tyámua' tyojó'itej, siata'aj jujíimua'aj jaaxá'pui'intare'en tipua'aj xá'pui' nyetyi'xajta na'ríij nyequee. ¹⁶ Tyati'íjtá ja'antyiye'en i váasuj jitze tyej tyij tyaatatyójtzi're'en i Dios, a'yaa pu huatóomua'aj tyaj néijmi'li ajtyú'uuvej i xúuria'ra' jitze i Círíistu'. Ajta i páan i tyaj jaatyatáaraxi'in tyajta jacua'nyij, a'íj tu tyajta jin ajtyú'uuvej i tyévira' jitze i Círíistu'. ¹⁷ Tyij tyajta mui'ij, néijmi'li tu séej tyana'aj i páan huariátataare'ej, ji'nye néijmi'li tu séej tyana'aj jitze ajtyáma'can.

¹⁸ Cási', siahuo'séj a'íijma i maj Israel jitze ajtyáma'can, a'íimaj mu tyí'cua'caa i maj tyu'támu'vejritaca', a'íi mu majta tyí'huüre' a'ájna jo'maj tyajá'mu'vejritacaa. ¹⁹ Canu a'íj jin a'yan tyí'xaj yee tyi'táj mu jin je'ej tyúuxie've' i sánturij, capu ajta jéetze' tyí'huüre' i cue'ráj ti tyu'támu'vejrityi'huaca' i sánturij jimi. ²⁰ A'yaa pu huatóomua'aj i nyaj tyajá'mua'ixaatye' tijin mati'ijta a'íimaj tyu'támu'vejritaj i maj quee tyá'tzaahuatye', a'íj mu tyí'mu'vejritye' i tyiyáaru', camu i Dios, nyajta nyáaj canu jaxie've' siaj tyi'táj jin huá'huírria'aj i tyiyáaru'uj. ²¹ Capu i'ríj siaj ya'caj i váasuj jitze siati'íjtá tyé'tyojtzi're'ej i tavástara', tipua'aj siajta siooj a'íj jitze ya'caa i váasuj i maj jin jana'michej i tyiyáaru', capu ajta i'ríj siaj japuan tyí'cua'caj i méesaj i maj japuan jo'támua'reej i tavástara', tipua'aj siajta siooj a'ájna jitze tyí'cua'ajcaj i méesaj i maj japuan huá'na'michej i tyiyáaru'uj.

²² ¿Ca' a'yan tyetyá'xie've' ti tyinyú'caj i tavástara'? ¿Nyiquij ityáj jéetze' tu'huácaca'nye' quee a'ájna?

Tyaj tzáahuatyi'ra'aj jimi tyícha'íij i taxa'aj tyévij

²³ A'yaa mu tyí'xaj tijin: A'táj tina'aj pu i'riitye' ti'ij a'yan huárinij je'ej ti tyá'xie've'. A'yaa pu tyi'ja'yájna, ajta capu néijmi'li tyi'tyáhui'rii. Jee xaa nyu'uj, a'táj tina'aj pu i'riitye' ti'ij a'yan huárinij je'ej ti

tyá'xie've', ajta capu néijmi'caa jimi tyámua' tyí'rinyacaa. ²⁴Tyiche' quee jahuocaj t'íj tyámua' tyí'eenye' tajimí, sulu tyiche' jáahuooniyj t'íj tyámua' tyá'ra'nyij sécan jimi.

²⁵Siata'aj néijmi'i tyú'cua'nyij i ti tyí'xoo jo'maj hue'ra'aj já'toj, caxu tyí'ihuo'oj yee tipua'aj je'ej pua'aj taa'uurej tatzájtá', ²⁶ji'nye tavástará' pu ja'a'rij i chuéj i tyaj japuan yan huacháatimee, a'íi pu ajta tyá'ra'rij t'íj na'aj iye'ej ti tyí'sejre'.

²⁷Tipua'aj s'íj tiquee tyá'tzaahuatye' jamuaatá'inyen siaj jamuán tyú'cua'nyij, siajta mua'aj jo'ciinyicuj, siata'aj néijmi'i tyú'cua'nyij i ti a'áan tyeje'tyá'sij ja'mua jimi, caxu tyí'ihuo'oj siana'aj yee nyiquee tyú'je'hua'aj. ²⁸Ajta tipua'aj a't'íj a'yan tyajamuaté'exaatye' yee a'íjna i hue'ra'aj huatámu'vejrityi'huaca', caxu sij jacua'caj, a'íjci jime' i a't'íj ti a'yan tyaataxájtaca' ajta pej pij quee je'ej tyá'mua'ajcaj. ²⁹A'íj nu tyáxajta je'ej ti tyí'mua'tzej i s'íj, canu je'ej siaj mua'aj tyí'mua'tzej.

Canu nyáaj tyu'tá'sij ti a't'íj tyina'antyí'uunyij'raj, a'íjci jime' je'ej ti a'íin tyí'mua'tzej. ³⁰Tipua'aj nyetye'tyójtzi'ria'aj i Dios nyati'íjta tyí'cua'caj, canu tyu'tá'sij ti a't'íj je'ej pua'aj tyí'nyaxajta a'íjci jime' nyej tyé'tyójtzi're' i Dios. ³¹A'yaa pu'uj tána'aj, tipua'aj setyí'cua'ajca na'ríj seya'caj, nusu tyi't'íj siaj je'ej uuriaj, siata'aj néijmi'i jin tyé'tyójtzi're'ej i Dios. ³²Caxu a't'íj je'ej pua'aj tyí'iteeraj, caxu siajta a'íjma i maj Israel jitze ajtyáma'can, nusu i maj séej chuéj japua já'ma'can, na'ríj a'íjma i maj tyá'tzaahuatye' i Dios jimi. ³³Ajta nyaj jime' nyetyí'tyese' nyaj tyámua' tyihuo'tyáhuüre'en néijmi'caa, nyej quee jahuoo t'íj nyéetzij náahuüre'en, sulu ta'aj ij sécan huáhuüre'en, mej mij tyámua' tyityeetyá'itzeere'en i Dios jimi.

11 ¹Siata'aj mua'aj a'yan cha'taj siana'aj huárinyij nyati'íj nyáaj, a'yájna nyati'íj nyáaj i Ciríistu' jimi tyu'méj.

Je'ej maj ye'ej huárinyij i úucaa i tyeyúuj tzajta'

²Nyetyaja'muatyójtzi're', ji'nye a'náj tina'aj xu na'tamuá're'rii, siajta a'yan ricij je'ej nyaj tyajamuaamuá'tyej. ³Nyajta nyáaj, a'yaa nu tyá'xie've' siaj yó'itej xá'ra'nyij ti i Ciríistu' antyúumua'reej a'íimaj jimi i tyétyacaa, t'íj ajta i tyáati' tye'entyúumua'ree i ju'íj jimi, yaa t'íj ajta i Dios tye'entyúumua'ree i Ciríistu' jimi. ⁴Tipua'aj tyáati' utyamúucu'tzij huatyényuunyij nusu tyihuá'ixaatye'ej, a'íi pu jaatyáxaahuataj a'íjci i ti jimi antyúumua'reej. ⁵Ajta tipua'aj íiti' antyimua'vi'ij huatyényuunyij, nusu antyimua'vi'ij tyí'xajtaj i Dios jitze ma'can, a'íi pu ajta jaatyáxaahuataj a'íjci i ti jimi antyúumua'reej. A'yaa pu cha'tána'aj tyú'tyevi'raste' ti íiti' cóoyej. ⁶Ji'nye tipua'aj íiti' quee ahuóonaj i jumu'új jitze, jéetze' pu ti ahuóosisaaxi'in. Na'ríj i íiti' a'yan tyé'miteeraste'ej ti tyú'tyevi'raste' ti cóoyej na'ríj ti ahuóosisaaxi'in, che' ahuóonaj i jumu'új jitze. ⁷Capu xá'puí' ti tyáati' ahuóonamuan, ji'nye a'íi pu a'yan een t'íj i

Dios, a'fj pu'lij ajta jitze séejre' je'ej ti een i Dios. Ajta i íiti' jimi pu séejre' je'en ti een i tyáati', ⁸ji'nye a'fjna i tyáati', capu a'fjna jitze huatyátaavijhuaca' i íiti', sulu i íiti' pu a'fjna jitze huatyátaavijhuaca' i tyáati'. ⁹Capu i tyáati' a'fj jin huatyátaavijhuaca' ti'ij jaatáhuire'en i íitaj, sulu i íiti' pu a'fj jin huatyátaavijhuaca' ti'ij jaatáhuire'en i tyáataj. ¹⁰A'fj pu jin a'yan tyúuxie've' ti i íiti' ahuóonaj i jumu'új jitze, ti'ij ámiteeria'aj tijin já'astijre' a'fjci i ti tyé'ijtye', ajta ti'ij quee je'ej pua'aj séjre'ej a'fijma jimi i maj tajapúa tyí'huire'. ¹¹Ajta a'fijma jimi i maj tyá'tzaahuatye', camu jujíimua'aj séejre' i úucaa, camu majta jujíimua'aj séejre' i tyétyacaa. ¹²A'yaa pu tyi'ja'yájna ti i íiti' a'fj jitze huatyátaavijhuaca' i tyáataj, a'yaa pu ajta tyi'ja'yájna ti i tyáati' a'fjci jitze eeráanyej i íiti', majta néijmi'i mu i Dios jimi je'ráma'can.

¹³Siata'aj jujíimua'aj jaaxá'pu'íntare'en tipua'aj a'yan tya'ránajchij ti i íiti' antyimua'vi'ij huatyényuunyij i Dios jimi. ¹⁴A'yaa tu tyá'mua'reej ti tyévi'si' huasé'rin tipua'aj i tyáati' cáati'rej, ¹⁵ajta tipua'aj i íiti' cáati'rej, a'fj pu a'fin pué'een i ti jin ámiteere' ti já'astijre' i Dios, ji'nye a'yaa pu i cipuáj tyu'tyátuuihuaca' i íitaj jimi ti'ij ja'vá'naj i mu'úura' jitze. ¹⁶Tipua'aj a'tfj jaxie'va'aj ti a'fj tyámua' tyu'taxáj, a'yaa pu tyúuxie've' ti jáamua'reej tyej quee ityáj majta quee a'fijmaj i maj jusi'rii i Dios jimi, seequéj tyityetyúucha'ij.

Je'ej maj ricij i maj jusiire'

¹⁷Ajta ijíij nyej nyijta jamuaaté'exaatye'sij, canu che' tyajamuaatatyójtzi're'ej, ji'nye a'yaa pu cuxáa je'ej pua'aj já'mua'uurej siati'íjtá jusiiria'aj quee í'rij siaj tyámua' huárinyij. ¹⁸Anaquéecan jime', a'yaa mu tyináa'ixaaj tijin siati'íjtá jusiiria'aj, je'ej xu pua'aj ja'huoomua'raaj xá'ci'ij, nyajta a'yan tyí'mua'tzej ti je'cáj a'yan tyi'jiré'can jime'. ¹⁹A'yaa pu tyi'jiré'can jime' ti a'yan tyúuxie've' ti a'yan tyá'ra'nyij, ta'aj ij ootámiteere'en a'tyán maj jiré'can jime' tyá'tzaahuatye'. ²⁰Mua'aj xu siajta a'yan ricij, siati'íjtá aja'tyúusiire'en, caxu a'fjna jin tyí'cua'nyij i siaj jin jo'támua'reej ti tavástara' tajapúa huatanyúj. ²¹Ji'nye siati'íjtá tyí'cua'caj, je'cáj xu anaquéej tyí'ijcuesij, meentyij séecan móoj tajcuj, majta séecan huatyáta'ruj. ²²¿Nyij sequée ma'ja'chej siaj a'áa tyojó'cua'nyij, siajta huaye'en? ¿Ji'nye siaj sij hua'tyáxa'huataj i maj jusi'rii i Dios jimi, siajta hua'tyevi'ra'astaj i mej quee tyi'tfj tyí'cha'ij? ¿Ji'nye nyetyajamuaate'xaatye'sij? ¿Nyiquij nyetyajamuaatatyójtzi're'ej? Canu xaa nyu'uj a'fjci jime'.

I maj jin jo'támua'reej i tavástara'

(Mt. 26:26-29; Mr. 14:22-25; Lc. 22:14-20)

²³Ji'nye nyáaj nu a'fjci ancúriáa' i tavástara' ti a'yan jaatyájtoo, a'fj nu nyij nyajta nyáaj ja'mua jimi huatyájto, a'ájna ímuáj t'fca'rij tzajta' ti'ij avíitizj jin huatátuiri'huaca' i tavástara' Jesús, a'fj pu jatyí'puj i

páan, ²⁴ajta ti'ij tyaatatyóotzi'ria'aj i Dios, aj pu'ij jaatyáaaraxij, ajta a'yan tyihuo'té'exaaj tijin: “A'íi pu a'íin pué'een i nyaj jatyáhue'ra' i nyaj jin ja'mua japua huatányuusij. A'yaa xu huárinyij siaj sij a'ljna jin no'támua'reej.” ²⁵Matí'ij tyu'cuá'aj, aj pu'ij ja'ajriáj i váasuj, ajta a'yan tyihuo'té'exaaj tijin: “A'ljna i váasuj tzajta' tu'huájmuaa, a'íi pu a'íin pué'een i nyúucarij ti jájcuaj i ti jin Dios tyajamua'táratziiri' a'ljci jime' i nyaxúure' nyaj je'ráxire'sij.” Ajta siati'ijta a'yan rijcaj a'lj xu jin no'támua'reej. ²⁶A'lj pu jin, 'asta na'aj quee uvé'nyej i tavástará', mua'aj xu a'yan tyihuo'té'exaatye'en je'ej ti huatóomua'aj ti a'íin tavástará' huamu', siati'ijta jáacua'nyij a'ljna i páan, siajta huaye'en a'ljci jitze i váasuj.

Je'ej maj ye'ej tyú'cua'nyij i maj jin jo'támua'reej i tavástará'

²⁷A'yaa pu'ij, a'tj tina'aj ti jáacua'nyij a'ljci i páan, nusu huaye'en a'ljci jitze i váasuj je'ej ti quee tyi'tyéevijtij, a'yaa pu jitzán tyo'ojpuá'rij ti jaatyáxaahuataca' i tyévira' ajta xúuria'ra' i tavástará'. ²⁸A'lj pu jin, siati'ij quee xu tyí'cua'caj siajta quee xu ya'caj i váasuj jitze, mí'een tyámua' setyityahuoséeraj i jutzájta'. ²⁹Ji'nye tipua'aj setyú'cua'nyij siajta huaye'en sequée jamua'réerej ti a'íin pué'een i tyévira' i tavástará', jujímua'aj xu puéjtzij huatóoa'sij siati'ijta tyí'cua'caj siajta ya'caj. ³⁰A'lj mu jin mue'tj tyí'cucui', ajta quee che' huá'ca'nyisti', majta séecan merij huácuuj. ³¹Tipua'aj tyámua' tyetyityahuátasejrajnyiche' tajjímua'aj, capu puéjtzij taatá'nyijche' i tavástará'. ³²Ajta tipua'aj i tavástará' puéjtzij taatá'an, a'lj pu jin tyata'aj tyij jáari'rej tyej tyij quee néijmi' antyipua'rej hua' jamuán i maj a'yan huacháatimee i cháanacaj japua.

³³A'lj xu jin nye'ihuáamua', siati'ijta jusiiria'aj siaj sij tyú'cua'nyij, siahuócho've'ej síij ajta síij siaj sij néijmi' tyú'cua'nyij. ³⁴Ajta tipua'aj síij í'cuataj, che' juchéj tyojó'cua'nyij, ta'aj ij quee Dios puéjtzij jamuaata'an siati'ijta jusiiria'aj. Ajta i séecan jime' i ti tyá'itzeere', nyáaj nu tyámua' tyí'uurej nyati'ij a'áa ja'tanyéj ja'mua jimi.

I ti jin tyihuo'ta'lj i júuricama'ra' i Dios

12 ¹Nye'ihuáamua', nyáaxie've' siaj jáamua'reej je'ej ti een i ti jin tyajamuaata'lj i júuricama'ra' i Dios.

²Mua'aj xu jamua'reej je'ej siaj tyee'yí'tihua'aj siati'ij quee xu tyat'záahuatya'caj, a'íjma xu jimi juca'nyajca'aj i sánturij i maj quee atanyúuve'ejmee. ³A'lj nu jin ijíij a'yan tyá'xie've' siaj jáamua'reej ti quee je'ej tyí'ri'ij ti a'tj je'ej pua'aj tyá'xajta i Jesús, tipua'aj a'lj jitze aróoca'nyaj i júuricama'ra' i Dios. Capu ajta i'rj ti a'yan tyu'taxáj yee: “Jesús pu tavástará' pué'een.” Tipua'aj quee a'ljci jitze aróoca'nyaj i júuricama'ra' i Dios.

⁴Capu s'íj na'aj i ti jin tyajamuaata'íj i júuricama'ra' i Dios, ma' ajta s'íj na'aj i júuricamej ti tyu'ta'íjtaca'. ⁵Mue't'íj pu tyí'sejre' je'ej siaj tyu'tyáhuüre'en i Dios jimi, ajta s'íj pu'uj i tavástara' ti a'yan tyu'ta'íjtaca'. ⁶Mue't'íj pu ajta tyí'sejre' i siaj jin tyí'muarie', ajta s'íj pu'uj i Dios ti néijmi'i jin putyí'uurej hua' jimi néijmi'caa i tyeítyee. ⁷Dios pu tyihuo'ta'íjtye'sij séej ajta séej je'ej maj tyi't'íj tyu'yí'tin, mej mij a'íjna jin néijmi'caa huatyáhuüre'en. ⁸A'íjna jitze pu ma'can i júuricama'ra' i Dios, séecan huatá' mej mij tyámua' tyiyo'itéej metyu'taxáj, ajtáhua'aj séecan, a'íi pu'uj tána'aj i júuricama'ra' i Dios huo'ta' mej mij jéehua jaria'mua'reeriaj maj tyu'taxáj. ⁹Séecan mu a'íjna ancuriáa'sij mej mij jéehua tyá'antzaahuatye'en, a'íjci jitze ma'can i júuricama'ra' i Dios, majta séecan a'íj ancuriáa'sij mej mij jaayí'tihua'an maj tyihuó'huaatye'en i maj tyí'cucui'. ¹⁰Séecan mu a'íjna ancuriáa'sij maj jaayí'tihua'an mej tyi't'íj je'ej huá'uurej mej mij séecan tyámua' tyo'taséj, majta séecan mej mij tyihuo'té'exaatye'en i Dios ti jitze tyeje'ráma'can. Ajta i séecan, Dios pu a'yan tyihuo'tá' mej mij jaayí'tihua'an maj jáamua'reej tyi't'íj ti júuricama'ra' pu'éen, ajta séecan maj tyu'taxáj séej i nyúucarij jime' i maj quee yó'itej, ajta séecan maj jaayí'tihua'an maj jaataxáj je'ej ti huatóomua'aj a'íjna i s'íj ti jaataxájtaca'. ¹¹Néijmi'i i maj a'yan tyeeyí'tin, a'íi pu jus'íj ca'nyíjra'aj hua'tá'caa i júuricama'ra' i Dios, a'íi pu hua'tá'caa séej ajta séej je'ej ti tya'ránajchaca'.

¹²A'íjna i tyévira' i a't'íj, tyí'mui'ij i ti jitzán tyí'sejre', ajta s'íj pu'uj pu'éen i tyévij. A'yaa pu cha'taj na'aj tyí'een i Ciriístu' jimi. ¹³A'yaa pu'uj tána'aj, néijmi'i i tyaj Israel jitze ajtyáma'can, majta i maj séej chu'éj japua já'ma'can, nusu i maj ca'nyéjrij jin tyí'muarie' na'ríij juxáahuaj maj mahuaci'íj, néijmi'i tu huá'ihuaca' tyej tyij séej tyana'aj jitze ajtyáma'cantaj a'íjna jitze ma'can i júuricama'ra' i Dios, ajta s'íj na'aj i júuricamej tajimí huatyátuihuaca'.

¹⁴Ajta capu s'íj na'aj i ti jitzán tyí'sejre' i tyévij, sulu tyí'mui'ij. ¹⁵Típua'aj i íicaj a'yan tyu'taxáj yee: Canu muáca'aj pu'éen, canu nyij jitzán ajtyáma'can i tyévij, capu a'íjna jin quee che' jitzán ajtyama'cáantaj ja'mej. ¹⁶Ajta típua'aj i naxiéj a'yan tyu'taxáj yee: Ji'nye canu ji's'íj pu'éen, canu nyij jitzán ajtyáma'can i tyévij, capu ajta a'íjna jin quee che' jitzán ajtyáma'cantaj ja'mej. ¹⁷Típua'aj néijmi'i i tyévij ji's'íj pu'éeenye', capu je'ej tyí'írij ti iityánamuajra. Ajta típua'aj néijmi'i i tyévij a'íin pu'éeenye' i ti jin iityánamuaj, capu ij ajta je'ej tyí'írij ti tyúui'chuej. ¹⁸Ajta i Dios pu a'yan eenye'en tyu'tyájtoo i tyévij jitze je'ej ti a'íj tya'ránajchaca'. ¹⁹Típua'aj néijmi'i i ti jitzán tyí'sejre' s'íj na'aj pu'éeenye', capu maja'huá'tacajche' i tyévij. ²⁰Ma' ajta a'yaa pu tyí'een, tyij ajta tyí'mui'ij i tyévij ti jitze tyí'sejre', s'íj pu'uj i tyévij pu'éen.

²¹ Capu i'ríj ti i jí'síj a'yan tyaaté'exaatye'en i muáca'aj yee: “Capáj nyej jitze juxie've'”, capu ajta i'ríj ti i mu'úura' a'yan tyaaté'exaatye'en i íicaj yee: “Capáj nyej jitze juxie've'.” ²² Sulu a'yaa pu tyí'een, i ti a'yan huasé'rin ti'íj i ti jéetze' quee juca'nyej i tyévij jitze, a'íi pu a'íin tyi'pué'een i ti jéetze' tyúuxie've', ²³ ajta i ti tajitzé tyí'sejre' i tiquee jéehua tyúuxie've', a'íj tu jéetze' tyámua' tyi'tyéche'tyaa. Ajta i ti tyú'tyevi'raste' tipua'aj séjre'ej jéjre'citze', a'íj tu tyajta jéetze' tyámua' tyi'tyéche'tyaa, ²⁴ ajta i séecan ti jitzán séejre', catu tyámua' tye'tyéche'tyaa. Dios pu a'yan eenye' huatyájto i tyévij ti'íj jéetze' tyámua' tyéecha'íin a'íjna i tiquee jéehua jitzán juxie've', ²⁵ mej mij quee je'ej pua'aj eenye' i maj tyévij jitze ajtyáma'can, sulu mej mij tyámua' tyityahuócha'íin s'íj ajta s'íj. ²⁶ Tipua'aj s'íj a'yan tya'ajpuéjtzij, néijmi'i mu a'yan cha'taj mana'aj tya'ajpuéetzij muá'ju'un, ajta tipua'aj s'íj tyámua' tyu'tyécha'íihuaj, néijmi'i mu jamuán huatóotyamua've'sij.

²⁷ A'yaa pu xaa nyu'uj tyí'een ja'mua jimi, mua'aj xu tyévira' pué'een i Círíistu', néijmi'i xu jitzán ajtyáma'can s'íj ajta s'íj. ²⁸ Dios pu a'yan tya'ránajchaca' maj jo'maj jóosiire' i tye'yúuj tzajta', a'yan tyí'tyesejre'ej anaquéecan jime' i maj huo'ta'ítýej mej mij huó'ixaatye'en i nyúucaria'ra' i Dios, majta je'en a'íimaj i maj Dios jitze ma'can tyí'xaj, majta je'en i maj tyihuó'mua'týej, majta je'en i maj jaayí'tin i maj jin je'ej tyo'taséj i tye'ítyee, ajta séecan i maj tyihuó'huaatye'en i maj tyí'cucui', nusu i maj tyi'tíj jin huo'tyáhuíire'en, majta i maj jaria'mua'reej, na'ríj i maj jaayí'tin maj séej nyúucarij jin tyu'taxáj. ²⁹ Camu néijmi'i a'íin pué'een i maj mahuaci'íj mahua'ixaatye'ej i nyúucaria'ra' i Dios, camu majta néijmi'i i Dios jitze ma'can tyí'xaj. Camu néijmi'i a'íin pué'een i maj tyihuá'mua'týej, camu majta néijmi'i jaayí'tin maj tyi'tíj tyámua' huá'uurej mej mij séecan tyámua' tyo'taséj, ³⁰ camu majta néijmi'i jaayí'tin mej mij tyihuó'huaatye'en i maj tyí'cucui'. Camu majta néijmi'i séej nyúucarij jin tyí'xaj, na'ríj i maj jaayí'tin maj jaataxáj je'ej ti huatóomua'aj i s'íj ti jaataxájtaca'. ³¹ Mua'aj xu a'íjna jéetze' huáhuoonyij siaj sij jáatyoonyij i Dios jimi i ti jéetze' juxie've', nyajta nyáaj nu jamuaatá'itiiraj je'ej siaj jéetze' tyámua' jí'rénýe'ej tyí'tyesejre'ej.

Maj néijmi'i huóoxie've'en

13 ¹ Tipua'aj nyetyi'xajta huá'nyuucaa jime' i tyétyacaa nyajta a'íjna jime' i huá'nyuucaa i maj tyí'huíire' u tajapuá, nyajta quee naa tyihuojó'mua'raj, capu tyi'tíj huíire', a'yaa nu een ti'íj i tyapúusti' ti cha' na'aj tyi'tíj jin táhuan, na'ríj ti'íj túxa'aj ti jujitzé tyi'rájvitzej. ² Ajta tipua'aj nyee'yí'tihua'an nyej tyu'taxáj Dios jitze ma'can, nyajta néijmi'i tyojó'iteej je'ej ti tyí'een i Dios jimi, nyajta

néijmi'i tyí'mua'reej, nyajta jéehua tyá'tzaahuatye' t'ij nyai'rúitye'ej nyaj a'yan tyaata'ljtye'en i jirij ti tyíchenyij jo'tij jo'tácay, nyajta quee tyámua' tyihuojó'mua'raj, canu tyi'tj je'ej tyí'huiire'. ³Ajta tipua'aj nyetyihuo'ria'an néijmi'i i nyaj tyí'ijcha'ij a'fijma i maj quee je'ej tyéejviicue', na'ríj nyajta huatánaya'an mej mij naatyáteeraj, nyajta quee tyámua' tyihuojó'mua'raj, capu tyi'tj je'ej tyinaatyáhuire'ej.

⁴Tipua'aj a'tj jirij tyí'tyevistan, a'fi pu néijmi'i jin tyé'viicue', ajta tyihua'cu'vej, capu chueerij, capu ajta óotzaahuatye', ⁵capu ajta axáa tyí'jepe', capu tyi'tj muajche', capu tyo'cájaaxiejeve', capu ajta ja'tamuá're'rii a'tj ti je'ej pua'aj jáaruuj, ⁶capu jutyamua've' a'fjci jime' i ti je'ej pua'aj een, sulu a'fj pu jin jutyamua've' i ti ji'récán jime' a'yan tyi'ja'yájna. ⁷Tipua'aj a'tj i'rj tyí'tyevistan, néijmi'i pu jin japu'éjztaren, néijmi'i pu tyá'tzaahuatye' i ti Dios tyámua' tyaata'sij, néijmi'i pu ajta tyicho've' i ti Dios jin aróo'astej, néijmi'i pu ajta jin tyo'táviicue'raj.

⁸Capu a'náj huatyápua'rij i tyaj jin taxie've'. A'náj pu huatyápua'rij i tyaj jin tyí'xaxa'aj i Dios jitze ma'can, camu mij che' séej nyúucarij jin tyi'xáataj muá'ju'un, capu ajta che' tajimí juxié'va'aj ja'mej tyej tyij jéehua tyu'yí'tihua'an. ⁹Ji'nye catu néijmi'i tyu'yí'tin, catu tyajta néijmi'i tyí'mua'reej i Dios ti jitze tyí'ma'can, ¹⁰ajta ti'ij a'yan huataséjre'en i ti néijmi'i jin tyámua' een, aj pu'ij a'fin tyí'nejmi'tare'en i ti tyá'itzeeria'ca'aj.

¹¹Nyati'ij nyáaj pa'ri'istaca'aj, a'yaa nu tyu'xáxa'ta'aj ti'ij i pá'ri'ij, nyajta a'yan tyí'mua'ajcaa ti'ij i pá'ri'ij, nyajta a'yan metyóomua'riajca'aj ti'ij i pá'ri'ij, ajta ijij nyaj nyerij vásti', nu'rj metyaja'ajhua'xij i nyaj jin a'yan metyóomua'riajca'aj ti'ij i pá'ri'ij.

¹²Ajta ijij a'yaa tu tyé'sej i Dios cuxáa ti'ij jájtya'huaa jitze tiquee tyámua' tyí'sejre', ajta a'ájna xicáara' jitze tu tyámua' naa tyé'sejran i nyéerima'ra'. Ijij canu néijmi'i tyu'yí'tin, ajta a'ájna xicáara' jitze, aj nu xaa jamua'tyij i Dios ti'ij a'fin tyí'nyamua'tyej.

¹³A'fj pu jin tyí'hueeicaj i ti a'náj tina'aj tyi'séere'ej ja'mej: tyej tyá'tzaahuatye', tyaj jajchó've' i Dios, tyaj huátaxie've'en, ajta i ti jéetze' juxie've', a'fi pu a'fin pu'éen i tyaj huátaxie've'en séej jamuán tyajta séej.

I maj séej nyúucarij jin tyu'taxáj

14 ¹Siata'aj jahuocaj sij huóoxie've'en séej jamuán siajta séej, siajta a'yan tyá'huocaj ti Dios jamuaata'an i ju júuricamej, sij sij tyu'taxáj Dios jitze ma'can. ²A'fjna i ti jaayí'tin ti séej nyúucarij jin tyu'taxáj, Dios pu tyí'ixaatye', capu i tyeíttee tyí'ixaatye', ji'nye capu a'tj yó'itej je'ej ti tyí'xaj. I júuricama'ra' pu tyí'xaj tyi'tj ti aviitzi' i Dios jimi, ajta quee a'tj yó'itej. ³Ma' ajta i ti Dios jitze ma'can tyí'xaj, a'fi pu a'yan ricij t'ij huó'tyáhuire'en

i maj tyá'tzaahuatye', ajta ti'ij ca'nyíjra'aj huó'tá'an, ajta tyámua' tyihuo'tyéjeevej. ⁴A'íjna i ti séej nyúucarij jin tyí'xaj, a'íi pu jusíj tyámua' ju'uurej, ajta i ti Dios jítze ma'can tyí'xaj, a'íi pu tyámua' huá'uurej néijmi'caa i maj jusi'rii i tyeyúuj tzajta'.

⁵A'yaa nu nyáaj tyá'xie've' siaj néijmi'i séej nyúucarij jin tyu'taxáj, ajta jéetze' pu a'yan tyina'ránajchi siaj Dios jítze ma'can tyí'xaxa'ta'an, a'íjna pu jéetze' tyámua' naa quee siaj séej nyúucarij jin tyu'taxáj, na'ríij xaa a'tíj séjre'ej ti'ij huó'ixaatye'en i tyeítsee je'ej ti huatóomua'aj a'íjna i ti jaataxájtaca', ti'ij huó'tyáhuu'ire'en i maj jusi'rii u tyeyúuj tzajta'. ⁶Ajta a'yájna nye'ihuáamua', capu tyi'tíj je'ej tyajamuaatyáhuu'ire'sij tipua'aj nyajamojo'vá'muaarej nyajta tyajamuáa'ixaatye'en séej jime' i nyúucarij i siaj quee yó'itej, quee tipua'aj nyajamuaaté'exaatye'en a'íjna i Dios ti taataséjra, na'ríij i siaj jin jáamua'reej i ti ji'réc'can jime', nusu nyaj tyajamuaaté'exaatye'en i Dios jítze ma'can, na'ríij tyi'tíj nyajamuatá'tií.

⁷Tipua'aj i maj jin tyí'cui'nacaa yaa ti'ij i ci'sítsee'rij, na'ríij i áarpaj, tipua'aj síj quee seequ'éj huánamuajrihua'an, capu ij je'ej ootámiteere'ej je'ej ti huánamuajrii síj ajta síj. ⁸Ajta tipua'aj jo'maj já'nyo'se' quee tyámua' tyu'tánamuajre'en i ci'sítsee'rij, capu a'tíj tyámua' ju'uurej ti'ij ujo've'nyo'se'en. ⁹A'yaa pu'uj tána'aj tyí'rinyacaa ja'mua jimi, tipua'aj sequée tyámua' tyu'xáxa'ta'an mej mij i tyeítsee jamojo'itéej muá'ra'nyij, ¿ji'nye tyí'rij ti'ij a'tíj jáamua'reej je'ej siaj tyi'tyáxajta? A'yaa pu'uj ti'ij áacaj siaj tyí'ixaatye'ej. ¹⁰Tyámua' pu tyí'mui'ij i nyúucarij i maj jin tyúu'ixaatye' iie'ej i cháanacaj japua, ajta néijmi'i mu a'yan tyaja'huo'itéecan jin tyí'xaj. ¹¹Ajta tipua'aj nyequee jamua'reeraj je'ej ti huatóomua'aj i nyúucarij, a'yaa nu séeria'aj na'mej jimí i ti tyí'nye'ixaatye' ti'ij a'tíj ti séej chu'éj japua já'ma'can, ajta i ti tyí'nye'ixaatye', a'íi pu ajta a'yan nye jimi séeria'aj ja'mej ti'ij a'tíj ti séej chu'éj japua já'ma'can. ¹²A'íj pu jin, mu siaj jéehua jaxie've' ti i júuricama'ra' i Dios tyi'tíj jamuata'an, a'yaa pu tyúuxie've' siaj a'íjna jéehua ancuriáan i siaj jin tyámua' huó'uurej a'íjma i maj jusi'rii i tyeyúuj tzajta'.

¹³A'yaa pu'ij, a'íjna i ti séej nyúucarij jin tyí'xaj, che' jaatáhuaviij i Dios ti'ij jaatá'an ta'aj ij yo'itéej já'ra'nyij je'ej ti tyí'xaj. ¹⁴Ji'nye tipua'aj nyáaj naatyényuunyij séej jime' i nyúucarij, a'yaa pu tyi'ja'yájna nyej nyajúuricamej jin huatyényuusij, ajta i nyamua'tzíira'aj capu yó'itej je'ej ti tyí'xaj i nyaj júuricamej. ¹⁵¿Ji'nye nyana'aj nyij huárinyij? A'yaa pu tyúuxie've' nyej nyajúuricamej jin huatyényuunyij, nyajta a'yan cha'taj nyana'aj rinyij i nyaj jin ma'úumua'rej jime'. A'yaa pu ajta tyúuxie've' nyaj tyu'táchuui'icaj i nyajúuricamej jime', ajta i nyaj jin ma'úumua'rej. ¹⁶Ji'nye tipua'aj a'júuricamej jin petyé'tyojtz'i'ria'aj i Dios, ajta je'en a'tíj tiquee ja'mua jítze ajtyáma'can muáanamuaaj, capu huatá'i'riitarij ti'ij ajta

a'ñin tyaatatyójtzi're'en i Dios, ji'nye capu yo'itéej ja'mej je'ej paj tyi'tyáxajta. ¹⁷F'riitaj pu á'mej paj tyámua' naa tyaatatyójtzi're'en i Dios, ajta capu tyi'táj je'ej tyeetyáhuire'ej i axa'aj tyéviij. ¹⁸Tyámua' nu tyé'tyójtzi're' i Dios a'ñna jime' nyaj jéetze' tyí'xaj séej jime' i nyúucarij sequée néijmi'i mua'aj, ¹⁹ajta a'ájna i tyeeyúuj tzajta', jéetze' pu na'ránajchij nyaj anxfívicaa i nyúucarij huataxáj i ti jó'iteeri'ij, quee nyaj tamuáamuata' ví'ra'aj i nyúucarij huataxáj siaj quee yó'itej.

²⁰Nye'ihuáamuata', caxu a'yan metyityoomuámuare'ej mati'ij i ti'ríij. Sulu siata'aj a'yan eenye' mati'ij i ti'ríij i maj quee tyi'táj jin á'itzeere', siajta a'yan metyityoomuámuare'ej mati'ij i maj meríj huásij. ²¹A'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijin: “Nyetyihuo'té'exaatye'sij a'íijma i tyeétyee séej nyúucarij jime', a'ñimaj mu tyihuo'té'exaatye'sij i maj séej chuéj japua já'ma'can, majta a'ñimaj camu na'rá'astijre'ej, a'yaa pu tyí'xaj i tavástara.” ²²A'íj pu jin tyí'huire' a'ñna i nyúucarij i maj quee yó'itej, mej mij a'íj jin jáamuareej i maj quee tyá'tzaahuatye', camu mej mij a'ñimaj jáamuareej i maj meríj tyá'tzaahuatye'. Ajta i ti Dios jitze ma'can tyí'xaj, a'ñijma pu huatyáhuire'ej i maj tyá'tzaahuatye', capu a'ñijma i maj quee tyá'tzaahuatye'. ²³Ji'nye tipua'aj meri'taj jusi'ria'aj i tyeeyúuj tzajta', majta je'en néijmi'i séej nyúucarij jin tyí'xajtaj, tipua'aj síij tiquee tyá'tzaahuatye', na'ríij séecan i maj quee yó'itej a'úun mo'tyájrutyej jo'siaj jóosiire', a'yaa mu tyí'mua'tyij siaj seríj huóotimue'ri'ij. ²⁴Ajta tipua'aj néijmi'i setyí'xáatacaj i Dios jitze ma'can ajta je'en síij utyájrutyej tiquee tyá'tzaahuatye', nusu tiquee yó'itej, a'yaa pu tyo'tóomua'sij siaj néijmi'i ja'xijtye' a'ñna jime' ti a'ñin ootyá'itzee i Dios jimi. ²⁵A'yaa pu'ij tyu'taséjre i ti ja'avaataca'aj i jutzájta', ti'quij tyitunútan a chóota' jaatyánajchij i Dios, ajta je'en a'yan tyu'taxájtaj ti i Dios ji'r'é'can jime' ja'mua tzajta' séejre'.

Maj néijmi'i a'yan huárinyij je'ej ti tyúuxie've'

²⁶Nye'ihuáamuata', siati'íjtá mua'aj jusi'ria'aj, séecan mu tyu'táchuicaj, majta séecan tyihuá'mua'tyej, na'ríij maj jaataxáj i Dios ti hua' jitzán jaatyájtóo, nusu séej nyúucarij jin setyí'xajtamuj, na'ríij síij jaataxáj je'ej ti huatóomua'aj i nyúucarij ti jaataxájtaca' i síij. Siata'aj a'yan huárinyij siaj sij néijmi'i huatyóohuire'en. ²⁷Ajta siati'íjtá séej nyúucarij jin tyí'xajtaj, miche' mahua'puaj, na'ríij maj huéecaj a'yan muáarinyij mue'tyoo'astima'aj, ajta je'en síij huo'té'exaatye'en je'ej ti huatóomua'aj a'ñna i nyúucarij. ²⁸Ajta tipua'aj quee a'táj jaayí'tihua'an ti huo'té'exaatye'en je'ej ti huatóomua'aj, miche' quee séej nyúucarij jin tyí'xajtaj hua' jimi i maj jusi'rii, che' jusíij tyí'xajtaj i jutzájta' ajta i Dios jimi. ²⁹A'yaa pu'uj tána'aj a'ñimaj i maj Dios jitze ma'can tyí'xaxa'aj, miche' a'yan tyu'taxáj mahua'puaj na'ríij maj huéecaj, majta i séecan a'yan

tyaaxá'pui'intare'en je'ej ti i síij tyí'xaj. ³⁰ Ajta tipua'aj i Dios séej jimi i tyéviy tyi'táj huatyátoniy ti ajta ja'mua jamuán uje'rájcaj, che' huatyáapua'rej i ti anaquéej tyi'tyáxajtasime'ej. ³¹ A'yaa pu tyí'rij sij néijmi'i Dios jitze ma'can tyu'taxáj, mata'aj mij néijmi'i jáari'rej majta je'en ca'nyíjra'aj huatóoa'an. ³² I maj Dios jitze ma'can tyí'xaxa'aj, a'yaa pu tyúuxie've' maj majta jaayí'tihua'an maj jamua'reerej a'náj maj tyu'taxáj, nusu a'náj maj quee tyí'xajtaj hua' jimi i maj jusi'rii, ³³ ji'nye i Dios a'fi pu a'fin pué'een i ti huo'tyápuar'itye'sij, capu i ti je'ej pua'aj huá'uurej mej mij quee xá'pui' rijcaj.

Siata'aj a'yan cha'taj siana'aj huárinij je'ej maj tyee'y'tin néijmi'i i maj tyá'tzaahuatye' i Dios jimi, ³⁴ a'yaa pu tyúuxie've' maj i úuca quee je'ej tyáhuuasime'en jo'maj jóosi'rii i tyeyúuj tzajta', ji'nye capu je'ej tyí'rij maj tyi'tyáxajtasime'en, sulu maj hua'rá'astijre'en i jucínastyamua', a'yájna ti'ij tyé'yu'si' i yu'xarij jitze i maj jin tyí'ijta. ³⁵ Tipua'aj a'yan metya'xie've'ej maj tyi'táj huámua'ree, miche' huo'ta'íhuo' i jucínastyamua' a juchéj, ji'nye capu a'yan tyí'xa'pui' ti i íiti' tyi'tyáxajtasime'en hua' tzajta' i maj jusi'rii u tyeyúuj tzajta'. ³⁶ Siata'aj a'yan tyá'mua'reeriaj ti i nyúucaria'ra' i Dios quee ja'mua jimi huatyóochej, caxu sijta mua'aj siana'aj a'fin pué'een i sij seríj ja'ancuriáa'.

³⁷ Ti pua'aj síij a'yan tyóomua'ajcaj ti a'fin pué'een síij ti tyí'xaxa'aj i Dios jitze ma'can, na'ríij ti a'ij jitze aróoca'nyej i júuricama'ra' i Dios, a'fi pu jamua'reeren nyaj a'ij jin tyajá'muayu'se'ej je'ej ti a'fin tyé'ijta i tavástara'. ³⁸ Ajta tipua'aj quee jáamua'tyij, capu ajta i tavástara' jamua'tyij a'ijci i a'táj.

³⁹ A'ij pu jin nye'ihuáamua', siata'aj a'ij huáhuoonyij sij i Dios jitze ma'can tyí'xajtaj, sijta quee huá'ijmuejra maj séej nyúucarij jin tyí'xajtaj, ⁴⁰ a'yaa xu huárinij tyámua' naa sijta tzáahuatyira'aj jime'.

Ti'ij i Ciriistu' huatájuuriaca'

15 ¹ Ajta ijíij, nye'ihuáamua', a'yaa nu tyá'xie've' sij jo'támua'reej i nyúucarij i nyaj jamuáa'ixaa i ti jin Dios jamui'rátosij. A'fi pu a'fin pué'een i nyúucarij i sij ja'ancuriáa', i sij sijta jitzán tyámua' tyí'tyesejre'. ² A'fi pu ajta a'fin pué'een i nyúucarij i ti jin Dios jamui'rátosij, tipua'aj tyámua' jitzán setyí'tyesejria'aj, je'ej nyaj nyeríj tyajamuáa'ixaa, na'ríij sequée, capu tyi'táj je'ej tyajamuaatyáhuire'ej i sij ja'antzaahuaj.

³ Anaquéecan jime' a'yaa nu cha'taj tyajaamuamua'tyej je'ej nyej nyajta nyáaj tya'ancuriáa', ti i Ciriistu' huamu'í' tajitzé ma'can ti'ij tyitaatú'uunyi' i tyaj jin ootyá'itzee i Dios jimi, a'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze, ⁴ mati'ij ja'vá'naj ajta je'en huéecaj xicáj jitze huatájuuriaca', a'yájna ti'ij ajta tyé'yu'si' i yu'xarij jitze. ⁵ Aj pu'ij

© 1996 David C. Cook

1 Corintios 15:5-7

a'fjci jimi huataséjre i Pedro, ajta je'en hua' jimi i maj tamuáamuata' japuan hua'puaj ará'asej. ⁶ Ajta je'en a'fijma jimi huataséjre i maj a'yan ará'asej a'chu anxíviy i anxityej, majta mue'táj móoche' júurij, tyij majta meríj je'cáj huácuij. ⁷ Ti'quij té'ej a'fjci jimi huataséjre i Santiago, ajta je'en néijmi'caa jimi i ti hua'antyíhuoj.

⁸ Uve'tyáatican jime' pu'quij nye jimi huataséjre, nyaj a'yan een ti'ij i pá'ri'ij ti huanie'huaca' ti'ij quee xu tya'rá'aj a'náj ti nie'huan. ⁹ Ji'nye nyáaj nu a'fín pué'een i ti jéetze' ciléenye' jin tyi'tyéjvee hua' jimi i ti Dios hua'antyíhuoj, capu ij a'yan tyinyetyéviytye' nyaj a'yan tyaataxáj yee nyáaj nu hua' jitze ajtyáma'can a'fijma i Dios ti hua'antyíhuoj, ji'nye nyáaj nu je'ej pua'aj huó'ruuj a'fijma i maj jusi'rihua'aj i Dios jimi. ¹⁰ Ma' ajta i Dios pu tyámua' tyinaatá', a'fj nu jin sfij a'fín pué'een i Dios ti ja'antyíhuoj, ajta i ti jin tyámua' tyinaatá' jéehua pu tyu'tyáhuui, ji'nye jéetze' nu nyeríj tyu'muáriej mequee a'fíimaj, Dios pu a'fín pué'een i ti ca'nyíjra'aj naatá' ajta jéehua náahuui nyej nyij tyu'muárie'en. ¹¹ Ajta i ti jéetze' juxie've', típua'aj nyáaj na'ríj a'fíimaj, a'fí pu a'fín pué'een i tyaj já'mua'ixaatye', ajta i siaj mua'aj seríj ja'antzaahuaj.

Matí'ij huatájuurij i mui'chítýee

¹² Ajta típua'aj a'fj tyajámua'ixaatye' ti i Círíistu' huatájuuriaca', ¿ji'nye mej mij séecan i maj ja'mua jitze ajtyáma'can a'yan tyí'xaj yee maj quee che' huatájuurij i maj meríj huácuij? ¹³ Ji'nye típua'aj mequee che' huatájuurej i mui'chítýee, capu ij ajta i Círíistu' huatájuuriaca', ¹⁴ ajta típua'aj i Círíistu' quee huatájuuriaca', capu

ij tyi'tíj huiire' i nyúucarij tyaj já'mua'ixaatye', capu ajta tyi'tíj huiire' i sij jin tyá'tzaahuatye'. ¹⁵Tipua'aj a'yan tyi'ja'yájnatan, ityáj tu a'yan éenye'ej tál'ju'un ti'ij i maj tyí'hue'tacaa a'íjna jime' i tyaj a'yan tyu'taxájtaca' ti i Dios jaatájuuritey i Ciriístu', ajta quee jaatájuuritey, tipua'aj a'yan tyi'ja'yájnatan mati'ij séecan tyí'xaj tíjin maj quee che' huatájuurij i maj meríj huácuij. ¹⁶Ji'nye tipua'aj mequee che' huatájuuritaj i mui'chítýee, a'yaa pu huatóomua'aj ti i Ciriístu' ajta quee huatájuuriaca'. ¹⁷Tipua'aj i Ciriístu' quee huatájuuriaca', capu tyi'tíj huiire' i sij ja'tzaahuatye', siajta síóoche' je'ej pua'aj tyityetyúucha'ij. ¹⁸Majta a'íimaj i maj tyá'tzaahuatye'ej i Ciriístu' jimi muácuij, mu'ríj mij majta jó'vej. ¹⁹Tipua'aj a'yaa na'aj tyí'tahuiire' ijíij tyaj tyooj júurij i tyaj jin tyá'tzaahuatye' i Ciriístu' jimi, jéetze' pu'ij je'ej pua'aj tyí'ta'uurej quee néijmi'caa a'íimaj i maj a'yan japuan séejre' i cháanacaj.

²⁰Ajta a'yaa pu tyi'ja'yájna ti i Ciriístu' huatájuuriaca'. A'íi pu a'íin pué'een i ti anaquéej a'yan huaríj tyej tyij jáamua'reej maj majta huatájuuritaj i maj meríj huácuij. ²¹A'yaa pu'uj ti'ij ajta tyihuá'ci'tyij i tye'ítyee maj huá'cu'nyij a'íjna jime' ti síij na'aj i tyáati' ootyá'ítzee i Dios jimi, a'yaa pu cha'taj na'aj tyihuá'ci'tyij maj huatájuurej a'íjna jime' ti ajta síij i tyáati' huatájuuriaca'. ²²Ajta a'yájna mati'ij i Adán jimi néijmi'i tyityáacuij, a'yaa mu cha'taj mana'aj néijmi'i tyi'tyajúurij muá'ju'un i Ciriístu' jimi. ²³Ajta a'yaa pu tyihuá'ci'tyij je'ej ti tyihuo'xá'pui'intari'ri, anaquéej pu i Ciriístu' huatájuuriaca', majta je'en a'íimaj huatájuurij i maj jitzán ajtyáma'can. ²⁴Aj pu'ij néijmi'i tye'entyipua'ríj, ti'ij i Ciriístu' a'íijma antyipuá'ritye'en i maj tyityatatyíj, ajta i maj tyi'tíj jin antyúumua'reej, ajta néijmi'i tyu'tátuire'en i Dios jimi i ti jin antyúumua'reej. ²⁵Ji'nye a'yaa pu tyúuxie've' ti i Ciriístu' tyu'ta'íjtaj 'asta na'aj quee néijmi'caa antyimue'tin i maj jájcha'íire'. ²⁶Ajta i ti uve'tyáatican jin ja'antymué'tij, a'íi pu a'íin pué'een i ti tye'entyípuaapua'rityee. ²⁷Ji'nye Dios pu néijmi'i jin tyu'tyáamue'tij i Ciriístu' jimi. Ajta ti'ij a'yan tyí'xaj ti a'íin néijmi'i tyu'mué'tij, capu xaa nyu'uj a'íj huatyáamue'tij i Dios, ji'nye Dios pu a'íin pué'een i ti jaatá' ti'ij néijmi'i jin antyúumua'reeriaj. ²⁸Ajta ti'ij i Ciriístu' néijmi'i tyu'tyáamue'tij, aj pu'ij i Ciriístu' i ti yójra' pué'een i Dios, a'íi pu jusíj huatóotosij i Dios jimi, i ti néijmi'i tyaatá'. A'yaa pu i Dios néijmi'i jin tye'entyúumua'reeriaj ja'mej.

²⁹Tipua'aj seequéj eenye', ¿ji'nye marinyij i tye'ítyee i maj huóomue'huaca' a'íijma jitze ma'can i maj meríj huácuij? Tipua'aj mequee che' huatájuuritaj i maj meríj huácuij, ¿ji'nye een jime' hua'nyúucaritze' mahuóomue'huaca'? ³⁰¿Ji'nye een jime' ityáj tyetya'ajpuéjtzij a'náj tina'aj? ³¹Ji'nye een jime' nye'ihuáamua', a'náj tina'aj nyetya'ajpuéjtzij. A'yaa nu tyajámua'ixaatye' tzáahuatyi'ra'aj

jime' a'íjna jime' nyaj já'nyatzaahuatye' ja'mua jime' i Ciríistu' jimi, a'íjna i Jesús ti ajta tavástará' pué'een. ³²Típua'aj mequee huatájuurej i maj meríj huácuij, ¿ji'nye tyi'tíj jin tyinyetyáhuu'rii nyati'íj huatyéenyosej a'íjma jimi i tyi'tyán a'ájna a Éfeso? A'yaa mu séecan tyí'xaj tíjin: “Tyiche' tyú'cua'nyij, tyajta huaye'en, ji'nye ariá'pua'aj tu cui'nyij.”

³³Caxu tóoa'care'en maj já'muacuanamuj tyi'tíj jime'. Ti'íj i a'tíj tyu'taxájtaca': “A'íimaj i maj je'ej pua'aj tyityetyúucha'íij, a'íi mu je'ej pua'aj tyihuojól'jipuj i maj tyámua' tyityetyúucha'íij mej mij majta je'ej pua'aj huárinyij.” ³⁴Siata'aj tyámua' huárinyij, caxu che' juxana'círía'aj, ji'nye je'cáj xu mua'aj quee jamua'tyej i Dios. A'yaa nu tyajámua'ixaatye' siata'aj sij huatóotyevi'ra'astaj.

Ji'nye metyityaatájuurij i mui'chítýee

³⁵Tyij quee síj a'yan tyu'ta'íhuo'sij tíjin: “¿Ji'nye metyityaatájuurij i mui'chítýee? ¿Tyi'tanyí tyévira' jin maj séeria'aj muá'ju'un?” ³⁶Mu paj quee ma'úumua'rej, a'íjna i jatzíj i sij jaahuástej, capu ajnyésij típua'aj quee anaquéej acáanyej. ³⁷Pati'íj tyí'huaste'ej capáj a'íj atyáhuaste'ej i ciyéj ti'íj ajnyéj, sulu a'íj paj atyáhuaste'ej i jatzíj típua'aj tyeríicuj jatzé' nusu tyi'tíj séecan. ³⁸Ajta je'en i Dios jaatá'sij i ciyáara' je'ej ti arí tyaaxá'pui'íntari'ri' séej ajta séej i jatzíj. ³⁹Capu juxa'aj na'aj een i hua' tyévira', síj pu a'íin pué'een i tyévij ti jatyáhue'ra', ajta seequéj mu eenye' tyáhue'ra' i ya'muáatýee, majta seequéj i pína'see, majta seequéj eenye' tyáhue'ra' i hue'tyé. ⁴⁰Ajta jútye' ti tyí'sejre', ajta i ti a'yan tyí'sejre' i cháanacaj japua, capu juxa'aj na'aj tyí'een, síj pu a'íin pué'een i ti naa tyihuá'sejratye' i jútye' ti tyí'sejre', ajta síj pu ajta a'íin pué'een i ti naa tyihuá'sejratye' íiyan ti tyí'sejre' i cháanacaj japua. ⁴¹A'íjna i xicáj, a'íi pu síj a'íin pué'een i ti naa tyihuá'sejratye', ajta i máxcirie', seequéj pu tyihuá'sejratye', majta i xú'ra'vetyee, camu majta juxa'aj mana'aj een.

⁴²A'yaa pu cha'taj na'aj tyí'rinyacaa a'íjma jimi i mui'chítýee. A'íjna i tyévira' ti huanie'huaca', a'íi pu á'pua'ren, ajta i Dios ti ja'ajriásij, capu che' a'náj á'pua'ren. ⁴³A'íjna i tyévira' i ti ava'nami'huaj, capu tyi'tíj huíire', ajta i ti huatájuuritaj Dios pu tyámua' tyaata'sij. I ti ava'nami'huaj capu juca'nyej, ajta i Dios ti jaatájuuritye'sij, a'íi pu uhuájca'nyej. ⁴⁴A'íjna i ti ava'nami'huaj a'yan pu ma'can i cháanacaj japua, ajta i ti huatájuuritaj a'íj pu jitze aróoca'nyej i júuricama'ra' i Dios. Típua'aj séjre'ej i tyévira' íiyan ti ma'can i cháanacaj japua, a'yaa pu cha'taj na'aj tyí'sejre' i tyévira' ti jitzán aróoca'nyej i júuricama'ra' i Dios.

⁴⁵A'yaa pu tyé'yu'si' tíjin: “A'íjna i Adán i ti anaquéj huaséjre, a'íi pu júurij huatyá'ítzee”, ajta a'íjna i ti ajta Adán puírícij i tu've'tyajtij, a'yaa pu júuricamej tyu'tyóotaahuaca' ti'íj ajta huo'tá'an maj júurij

muá'ra'nyij. ⁴⁶Capu anaquéj huataséjre i júuricama'ra' i Dios, sulu a'íjna i ti íyan tyí'ma'can i cháanacaj japua, tí'ij ij té'ej i júuricama'ra' i Dios. ⁴⁷I tyáati' ti anaquéj huaséjre, chuéj pu jin huatyátaavijhuaca', a'íj pu jin íyan chuéj japua ma'can, ajta i tyáati' i ti je'tyáa'sej, a'íi pu jútye' já'ma'can. ⁴⁸A'íimaj i maj a'yan huacháatimee íyan i cháanacaj japua, a'yaa mu een tí'ij ajta een i tyévij ti chuéj japua ma'can, majta a'íimaj i maj a'íj jitze ajtyáma'can i ti jútye' já'ma'can, a'yaa mu majta een tí'ij een a'íjna i tajapúa ti já'ma'can. ⁴⁹A'yájna tyati'íj huasé'rin tí'ij a'íjna i tyévij chuéj japua ti ma'can, a'yaa tu cha'taj tyana'aj huasé'rihua'aj tá'ju'un tí'ij a'íjna i tyévij jútye' ti já'ma'can. ⁵⁰A'yaa nu tyajámua'ixaatye' nye'ihuámua', capu i'ríj ti a'áa jo'tyájrutyej jo'tíj Dios tyejé'íjtaj a'tíj ti ooj a'yan huasé'rin tí'ij i tyévij chuéj japua ti ma'can, ajta a'íjna i a'tíj ti á'pua'ren, capu i'ríj ti a'yan tyáaci'tyij a'íjna i tiquee a'náj á'pua'ren.

⁵¹A'yaa nu tyá'xie've' siaj jáamua'tyij a'íjna i ti ju'avaataca'aj i Dios jimi. Catu néijmi'i cui'nyij, sulu Dios pu néijmi'caa seequéj ta'uurej, ⁵²a'yaa pu tye'mej a'ájna xicáara' tí'ij huatánamuajre'en i ci'sítye'rij, tí'ij néijmi'i tye'entyipuá'rij. Tí'ij i ti tajapúa tyí'huíire' tyu'táci'sitye'en, a'yaa pu huataséjre'ej tí'ij maj huatyóona'axcava'xi'in jiyé'tzín jime', aj pu'ij i Dios huo'tájuuritye'sij a'íjma i maj meríj huácuij, mej mij quee che' a'náj á'pua'rej. Tyajta ityáj seequéj tu huataséjre'sij. ⁵³Ji'nye a'yaa pu tyúuxie've' ti i ti á'pua'ren seequéj huó'uurej tí'ij quee che' á'pua'rej, ajta a'yan tyúuxie've' ti i ti mui'nyij, ajta seequéj huó'uurej tí'ij quee che' a'náj mui'íjcaj. ⁵⁴Tí'ij seequéj huó'uurej a'íjna i ti á'pua'ren tí'ij quee che' á'pua'rej, ajta tí'ij arí seequéj huó'uurej a'íjna i ti mui'nyíiche' tí'ij quee che' mui'íjcaj, aj pu xaa ij ajtyojo're'nyesij je'ej ti anaquéj tyé'yu'si'huaca'aj, a'íjna i nyúucarij ti a'yan tyá'xaj yee: “Néijmi'i pu jin huamué'tichej a'íjna i ti huá'cui'caa. ⁵⁵Mu paj huá'cui'caa, ¿jo'nyij je'en i paj jin huo'tyáamue'tij? Ajta mu paj jin tyihuo'puéj, ¿jo'nyij je'en?” ⁵⁶Ajta a'íjna i ti tyihuá'puejtye' ajta i ti huá'cui'caa, a'íi pu a'íin pué'een i xána'cira'aj, ajta a'íjna jitze aróoca'nyej i nyúucarij i maj jin tyí'ijta. ⁵⁷Ajta tyiche' tyaatatyójtzi're'en i Dios ti tatá'caa tyaj tyu'tyámue'tij a'íjna jitze ma'can i tavástara' Jesús ti ajta Cirístu' pué'een. ⁵⁸A'íj pu jin nye'ihuámua' mu nyaj huápu'íj já'muaxie've', siata'aj tyámua' tyí'tyesejre'ej siajta a'náj tina'aj a'yan rijcaj, setyi'muárie'ej i tavástara' jimi, ji'nye xu'ríj jamua'reej siaj quee huáapua'aj tyí'muarie' i tavástara' jitze ma'can.

I túmii i maj tyía'caa hua' jime' i ju'ihuámua'

16 ¹I túmii siaj jasi'rii siaj sij jin huo'tyáhuíire'en a'íjma i maj Dios jitze ajtyáma'can, a'yaa nu cha'taj nyana'aj tyajámua'lijtye' je'ej nyaj nyeríj tyihuo'ta'íj a'íjma i maj jusi'rii

néijmi'que' a Galacia. ² A'ájna xicáara' ti jitzán tyo'tyé'iteesij i itéerij, che' s'íj ajta s'íj ja'ajta'an i juchéj a'chu ti caa tya'ajxié'vi'ra', ajta je'en ayóomua'reerij t'i'ij quee a'yan tyuuxié've'ej sij jasi'rihua'an nyati'ij a'áa ja'tanyéj. ³ Nyati'ij a'áa ja'rá'astij, aj nu nyij huo're'p'ijtye'sij i yu'xarij a'íjma i sij hua'antyíhuoj mej mij ja'na'an a'ájna a Jerusalén i sij seríj jáasi sij sij huo'tapuéjve'en. ⁴ Tipua'aj a'yan tyuuxié've'ej nyej nyajta nyáaj ujó'me'en, néijmi'i tu jó'ju'uj tá'ju'un.

Je'ej ti tyá'xa'pui'intare' ti'ij jó'me'en séej chuéj japua

⁵ Nyati'ij a'áa jó'me'en a'áa nu jo're'nyesij a Macedonia, aj nu nyij tányij a'áa ja'rá'astij a Corinto. ⁶ Tyij nyequee a'tzúj á'tyeeren ja'mua jamuán, na'ríj ná'tyee ti'ij na'aj tyu'séevi'ij ja'mej siata'aj sij naatyáhuire'en jó'nyaj jo'ma'aj na'mej. ⁷ Canu a'yan tyá'xie've' nyej nyij a'tzúj nyana'aj jamuáamuarej, sulu a'yaa nu tyá'xie've' nyej nyij a'tzúj á'tyeevi'in nyaj a'áa jó'catyii ja'mua jamuán, tipua'aj a'yan tyinyatá'care'en i tavástara', ⁸ ajta a'áa nu jo'tyaváaj na'mej a'ájna a Éfeso 'asta na'aj quee tya'rá'astij a'ájna xicáara' maj jitzán tyí'ye'estyaa a'íjci jime' maj tyaatatyójtzi're'ej i Dios, a'íjci jime' i ti anaquéj tyú'ciiriaca' i chuéj japua, ⁹ ji'nye naa pu tyináahuí a'ájna jime' i nyaj tyí'muarie' nyej nyij jéehua huápu'i'ij jaatyáhuire'en i tavástara', tyij majta jéehua i maj nyéjcha'ire'.

¹⁰ Ajta tipua'aj a'áa ja'rá'astij a'ájna i Timoteo, siata'aj tyámua' tyeetyéjeevej, ji'nye a'íi pu a'yan cha'taj na'aj tyí'huire' i tavástara' jimi, nyati'ij nyáaj. ¹¹ Che' quee a'tíj já'xaahuataj, siata'aj jaatáhuire'en ti'ij ajtáhua'aj mu ja'rájra'nyij, ti'ij yará'astij nye jimi, ji'nye a'yaa nu jajchó've' séecan jamuán i ta'ihuáamua'.

¹² Ajta a'ájna i ta'ihuáara' i Apolo, jéehua nu ca'nyíjra'aj jaatá' ti'ij jamojo'vá'muaarej hua' jamuán i séecan i ta'ihuáamua', ajta capu jo'yi'muíj ja'raa. Aj pu a'áa ja'tanyésij ja'mua jimi ti'ij huata'íci'pa'aj.

I nyúucarij i ti jin tye'entyipuá'rij

¹³ Tyámua' xu'uj mua'aj, siata'aj tyámua' tyí'tyesejre'ej a'ájna jime' sij ja'rá'astijrej i tavástara'. Siata'aj huatyóoca'nyej i jutzájta', siajta aróoca'nyej a'ájna jitze i júuricama'ra' i Dios sij tyo'táviicue'. ¹⁴ Ajta je'ej sij tyi'tíj uuri'aj, siaaxié've'ej xu a'yan huárinij.

¹⁵ Nye'ihuáamua', xu'ríj jamua'reej maj a'íin pué'een i maj anaquéj tyá'antzaahuaj i tavástara' jimi a'ájna a Acaya a'íimaj i tye'ityeristyamua'me'en a'ájna i Estéfnas, a'íi mu majta meríj a'ájna jin huatyóohuij maj huo'tyáhuire'en a'íimaj i maj Dios jitze ajtyáma'can. ¹⁶ A'yaa nu tyá'xie've' sij tzáahuatyí'ra'aj hua' jimi tyí'cha'íj a'íjma, siajta néijmi'caa i tye'ityee i maj a'yan cha'taj mana'aj tyí'muarie' tzáahuatyí'ra'aj jime' i tavástara' jimi.

¹⁷Nyáaj nu nyetyamua've' a'íjna jime' i maj yará'aj, a'íjna i Estéfanas, i Fortunato ajta a'íjna i Acaico, ji'nye siati'íj mua'aj quee majá'hua'taca'aj ¹⁸a'íi mu tyámua' tyinaatyéeje a'íjna jime' maj yanyarámuariaca' ja'mua jitze ma'can. A'yaa pu tyúuxie've' siaj tyámua' huojo'mua'raj néijmi'caa i maj a'yan een mati'íj a'íimaj.

¹⁹Yamu já'muatyojtye' a'íimaj i maj jusi'rii i tyeyúuj tzajta' ti a'yan tyí'sejre' ti'íj na'aj a'yaa ti huataca'aj iiye'ej Asia. A'íjna i Aquila ajta i Priscila, majta néijmi'i i maj jusi'rii jo'maj a'íimaj ja'chej, a'íi mu majta yajá'muatyojtye' nyúucaritze' i tavástara'. ²⁰Néijmi'i i ta'ihuáamua' i maj yahuatyíj, a'íi mu majta yajá'muatyojtye'. Siata'aj huo'tatyójtje'en tyámua' naa, xui'tyoo pu'í'tza'xi'in nyúucaritze' i tavástara'.

²¹Nyáaj i nyaj Pablo pué'een, nyamuáca' nu jin tyajá'muayu'se'ej nyej nyij nyajta jamuaatatyójtje'en.

²²Típua'aj a'tíj quee jaxie'va'aj i tavástara', che' puéjtzij jáaci'tyij. Nyajta nyáaj a'yaa nu tyá'huo ti ya'uvé'nyej i tavástara'.

²³Che' i tavástara', a'íjna i Jesús tyámua' tyajamuatá'care'en.

²⁴Jéehua nu já'muaxie've' a'íjna jime' siaj siajta a'íjna jitze ajtyáma'can i tavástara' Jesús.